

Loviisan yhdeksänneksi valtakunnalliset perinne- ja korjausrakentamisen päivät
VANHOJA TALOJA, IHANIA KOTEJA JA PUUTARHOJA, ANTIIKKIA & TAIDETTA

LOVIISAN WANHAT TALOT

LOVISA HISTORISKA HUS

LOVIISA 24.–25.8.2013, LA & SU KLO 10–17

Uusi vauva vanhassa talossa

Villa Lilla Gula

on Rebecca, Kristian,
Zacharias ja Espen
Wahlströmin uusi koti.
Sivu 15

Uusi kohtaa vanhan. Tutustu mielenkiintoisiin lisärakennuksiin, kuistehin ja remonttikohteisiin 1, 2, 23, 21, 22, 24, 26, 31, 34, 35, 36 ja H

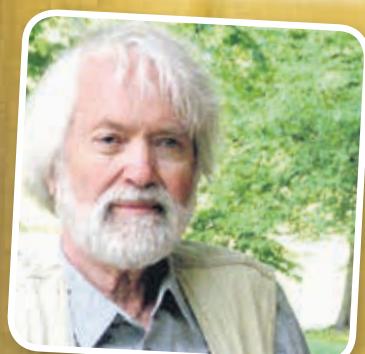

Hurmaavat vaaleat kodit. Herkkiä yksityiskohtia ja ihania ideoita löydät kohteissa 3, 17, 27, 28, 29, 30, 32, C ja F

Antiikki-markkinointi, artesaaneja, taidenäyttelyitä, konsertteja, keräilymessut, luomua ja lähi-ruokaa ITU-torilla ja lukemattomia kirppiksiä.

Talotohtori Panu Kaila, rakennuskonservatori Kati Lahtinen ja Loviisan Wanhoihin taloihin erikoistunut Kai Andersson perinne- ja korjausrakentamisen seminaarissa Kappelissa lauantaina. Sivu 3.

Rannekkeet 15 euroa - voimassa molempina päivinä, lapset alle 12-v ilmaiseksi.

WWW.LOVIISANWANHATTALOT.FI

Tervetuloa Loviisaan - Välkomna till Lovisa!

Loviisan Wanhat Talot -tapahtuma lähestyy 10-vuotismerkkipaalaan, sillä ensi vuonna ensimmäisestä tapahtumasta tulee kuluneeksi tasoin 10 vuotta. Loviisan Wanhat Talot on jo alusta asti osoittautunut menestystarinaksi. Tapahtuman keskeinen sisältö, vanhojen talojen esittely ja niiden avaaminen messuvieraille sekä lukuisat työnäytökset, seminaarit, korjausvinkit ja muut asumiseen liittyvät teemat kiinnostavat ihmisiä – onhan asuminen ja asumisviihtyvyys meitä kaikkia konkreettisesti koskettava ainealue. Tapahtuma on vuosi vuodesta laajentunut, saanut uusia käytäntökohteita ja tapahtumaan sopivasti liittyvää ohesohjelmaa, mutta säilyttänyt silti ihmistähietiset piirteet ja puiteet.

Kaupunginjohtajana olen ylpeä ja iloinen siitä, että kaupungistamme löytyy aktiivisia henkilöitä ja yhdistyksiä, jotka haluavat kehittää ja markkinoida Loviisa tällä erinomaisella tavalla. Vanhojen talojen omistajat, jotka avaavat kotiensa ovet suurelle yleisölle, ovat niihän arjen sankareita, jotka ansaitsevat meidän kaikkien vilpittömän kiitoksen. Haluan omasta ja kaupungin puolesta kiittää kaikkia niihän tahoja ja yhteistyökumppaneita, jotka ovat jälleen mahdollistaneet tämän hienon tapahtuman. Sydämellisesti tervetuloa Loviisaan ja Wanhat Talot -tapahtumaan!

Evenemanget Lovisa Historiska Hus närmäsi sin 10-årsmiljöställe, för nästa år har det förflyttat sig sedan det första evenemangen gick av stapelet. Redan från början visade sig Lovisa Historiska Hus vara en succé. Det centrala innehållet i evenemangen, det vill säga förevisingarna av historiska hus där dörrarna står öppna för mässbesökare, intresserar de flesta. Likaså de otaliga demonstrationerna av arbetsmetoder, seminarier, renoveringstipsen och andra teman som anknyter till boende – boende och boendetrivsel är ju ämnesområden som berör oss alla på ett konkret sätt. Evenemangen har vuxit från år till år och fått nya besöksmål och kompletterande program, men ändå bibehållit sin besökarvänliga karaktär och omfattning.

I egenskap av stadsdirektör är jag stolt och glad för att det finns aktiva personer och föreningar som vill utveckla och marknadsföra Lovisa på detta utmärkta sätt. De som öppnar dörrarna till sina hem i de historiska husen för den breda publiken är vardagshjältar och förtjänar allas vårt uppriktiga tack. För min egen del och på stadens vägnar vill jag tacka de samarbetspartner och alla andra som är en gång gjort detta fina evenemang möjligt. Hjärtligt välkommen till Lovisa och evenemangen Lovisa Historiska Hus!

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja
stadsdirektör

Loviisassa uusi kohtaa vanhan - Nytt och gammalt råkas i Lovisa

Loviisa on ainutlaatuinen, kaunis ja viihtyisä pikkukaupunki.

Loviisassa on runsaasti toimintaa, joka perustuu vapaaehtoisuuteen. Kaupungissamme on lukuisia yhdistyksiä, urheiluseuroja ja yksityisiä ihmisiä,

jotka panoksellaan ovat saaneet aikaan hienoja tapahtumia, tilaisuuksia ja mahdollistavat runsaasti erilaisia harrastusmahdollisuuksia.

Loviisan Wanhat Talot on osaltaan ollut kokonaissaan ihmisille yhteisiin talkoihin ja tilaisuuksiin etenkin kesäkaan – yhdistyksemme järjestää heinäkuun alussa myös Ruusujen hurmaa Loviisassa –tapahtuman! - mutta vastaavaa toimintaa voisi laajentaa ympäri vuotiseksiksi.

Mukana on niihän aiemmin auki olleita kuin uusiakin kohteita. Tämän vuoden teeman on "Uusi kohtaa vanhan". Kävijä voi tutustua, kuinka nykykäinen perhe asuu vanhassa talossa. Kaikkia auki olevia taloja yhdistää se, että ne ovat vähintään satavuotiaita. Kuitenkin jokainen koti on omanlaisensa ja asujiensa näköinen. Asiantuntijaseminaarissa mielenkiintoiset esitelmöijät Panu Kailan johdolla kertovat ja keskustelevat siitä, kuinka uudet ratkaisut istuvat vanhaan rakennukseen.

Haluu toivottaa omasta ja Loviisan Wanhat Talot –yhdistyksen puolesta kaikki viihtymään ja tutustumaan vanhoihin taloihin sekä nauttimaan Loviisan runsaasta tarjonnasta!

Loviisa är en unik, vacker och trivsam småstad. Det sker en hel del i Lovisa med frivilliga krafter. Det finns många föreningar, idrottsföreningar och privata personer, som med sin insats har fått tillstånd både fina evenemang, tillställningar och möjligheter till olika hobbyn.

Loviisa Historiska Hus har för sin del samlat ihop männskor till gemensamma talkon särskilt på sommaren – vår förening ordnar i början av juli även Rosornas charm i Lovisa-evenemanget! - men motsvarande aktiviteter kunde ordnas året om.

Hus som varit med tidigare och även nya deltar i år. Temat för i år är "Nytt och gammalt råkas". Besökaren kan bekanta sig med hur en modern familj bor i ett historiskt hus. Gemensamt för alla hus är, att de är minst hundra år gamla. Alla hem i dessa hus är olika där de som bor satt sin egen prägel. Under expertseminariet diskuterar intressanta experter om hur nya lösningar passar in i en gammal byggnad med ledning av Panu Kaila.

Jag önskar å min egen och Lovisa Historiska Hus-föreningens vägnar alla välkomna att trivas och bekanta sig med de historiska husen samt det övriga omfattande programmet!

Petri Vauhkonen
Loviisan Wanhat Talot ry:n puheenjohtaja
Loviisa Historiska Hus fr:s ordförande

Presidentti Tarja Halonen LWT-tapahtuman kunniavieraana

Loviisan Wanhat Talot ry ylpeän ilmoittaa, että presidentti

Tarja Halonen on Loviisan Wanhat Talot -tapahtuman tämän vuoden kunniavieraas. Hänen tutustuu Loviisan vanhoihin taloihin sunnuntaina 25. päivänä elokuuta.

Presidentti Halosella on erityinen suhde Loviisaan. Hänen vieraallia usein kesäisin isäpuolensa Thure Forssin nyttimmin puretussa kotitalossa Valkossa. Halosen muistelmiin mukaan Forssin koko perhe ja suku olivat hyvällä itsetunnolla varustettuja työläisiä, jotka väitteliivät mielessään asioista. Thure Forss oli itsekin aktiivinen työväenliikeessä ja presidentti Halonen on myöhemmin todennut, että isäpuolella oli suuri

vaikutus hänen omaan aatteellisuuteensa.

Lähi-idän rauhanprosessissa 1997 Jasser Arafat lahjoitti Suomen silloiselle ulkoministeri Tarja Haloselle Mariaa, Joosefia ja Jeesus-lasta esittävän pienoisseimen, jonka ulkoministeri lahjoitti edelleen Loviisan kirkkoon. Seimestä tuli nopeasti yksi Loviisan matkailunähtävyysistä. Presidentti Halonen on myös Loviisan rauhanfoorumin pysyvä suojeleja ja sen neuvottelukunnan

jäsen. Hän sai Loviisan rauhanfoorumin rauhanpalkinnon 2003. Loviisan Wanhat Talot ry toivottaa Presidentti Halosen sydämellisesti tervetulleeksi Loviisan Wanhat Talot -tapahtumaan.

Haitallisena vieraasläjina pidetyt, Himalajalta kotoisin olevan jättipalsamin makeat kuvat koristavat ja maustavat salaatin.

Villiyrttiguru Sami Tallberg neuvoo ja keskustelee

Villiyrttiguru, keittiö mestari **Sami Tallberg** sai inspiraationsa villikasvi käyttöön kymmenisen vuotta sitten Lontoossa, jossa hän työskenteli Rivington Grill -ravintolassa. Palatessaan kotimaahan Tallberg toi oppinsa mukanaan ja jatkoi syventymistä aiheseeseen.

Muutama vuosi sitten ilmestyneessä Villiyrttikeittokirjassa tutustutaan 60 eri kasvia resepteineen. Tänä kesänä julkaistu Koivunmahla ja kaviaaria sisältää monipuolisen kokoelman mestarin omia suomalaisia suosikkiruoja.

Villiyrtilähettilääksi kutsuttu chef on siis palauttanut villikasvit ja – yrity niille kuuluvalle paikalle, ovathan ne oikeastaan aina kuuluneet ihmisen ravintovalikoimaa marjojen, sienien ja riistan ohella. Kun korkeampi elintaso karsi pois tietyt liian monimutkaisiksi ja hankaliksi koetut herkut ruokalistoihamme villiyrttien käytöön romahdista.

Jotkin ruokaisammat villikasvit toki tarjoavat mahdollisuuden valmistaa niistä kokoateria, hyvin vähäisin lisukkein.

Jättipalsami on puutarhakarkulainen, joka paikoinneillaan on todellinen vitseus. Syö se! Varsien pipurinen maku ja kukkien makeus sopivat sekä alkuperäisille että jälkiruoikiin. Kuori nuori varsi ja käytää se varsisellerin tavoin tai pursoita varsi täytteen tuorejuusto. Koristele annos palsamin makeilla kukilla ja tuo reilulla lehdillä. Tarjoa savukalan tai paistin kanssa ja nauti.

Tallberg muistaa aina painottaa kahta asiaa: ota selvää ja tutustu raaka-aineisiin ennen poimimista. Vain täten opit käyttää

Sami Tallberg

määni niitä turvallisesti, koska

myös villiyrteissä ja – kasveissa on myrkkyisiä lajeja, aivan kuten sienissä. Toinen tärkeä asia on poimiminen. Tee se mielellään itse. Hae villiyrtti ja vihanneksesi luonnosta, omalta pihaltasi, metsästä, pellon pientareelta tai puhtaasta kaupunkipuistosta.

Sami Tallberg vierailee "Huolletta tuoretta" -lähiruokahankkeen kutsumana Loviisan Wanhat Talot -tapahtumassa koko sunnuntain kertomassa villiyrttien ilosanomaan.

Hänestä tapaa Pitkänpöydäntöllä Mariankatu 7 sunnuntaina aamapäivällä ja Huolletta tuoretta lähiruokahankkeen paneelikeskustelussa Palvelutalo Esplanadissa klo 15 alkaen.

Mia Aitokari

Loviisan Wanhat Talot -messulehti 2013

Julkaisija: Loviisan Wanhat Talot ry/
Loviisa Historiska Hus rf.
www.loviisanwanhattalot.fi

Ilmoitusmyynti: Itäväälia/SV
Taitto: Itäväälia/SV
Painos: 55 000 kpl.
Painopaikka: Lehtikanta Oy, Kouvolan Kartta: Loviisan Wanhat Talot.

Kohde 22.
Pitkänpöydäntalon ihastuttava
kuisti on Kai Anderssonin suunnittelema.

Valtiovallan tervehdyksen tuo seminaarin avaava valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja Kimmo Sasi.

LWT-seminaari Kappelissa lauantaina 24.8. klo 14-15.30

■ Seminaarissa puhuvat arkkitehti Panu Kaila, rakennuskonservaattori Kati Lahtinen ja useiden Loviisan vanhojen talojen laajennuksista vastannut Kai Andersson. Puheenjohtajana toimii Mia Heijnsbroek-Wiren.

Usi kohtaa vanhan joka päivä historiallisissa kodeissa ja remonttivaiheissa eteen tulee usein ongelmallisia tilanteita.

-Paine energiatehokkaan rakentamiseen ja lisäeristämiseen kasvaa koko ajan, mikä uhkaa jo rakennusten teknistä toimivuutta. Parhaillaan on astumassa voimaan lakeja, joilla ohjataan myös vanhojen rakennusten energiatehokkuutta. Nämä voivat koitua vanhan rakennuskannan tuhaksi, sanoo rakennuskonservaattori Kati Lahtinen, jonka vanhojen rakennusten lämpö- ja energiataloudesta kirjoittama kirja ilmestyy syksyllä.

Ei yksiselitteisiä ohjeistuksia

Vanhien rakennusten kunnostaminen on viimeisten kymmenen vuoden aikana edennyt huimasti. Tietoakin on saatavilla paljon.

-Silti konservaattorit ja restauroijat joutuvat jatkuvasti kertomaan ihmisiille, myös rakennusalan ammattilaistolle, miksi vanhaa ei ole tarkoitukseenmukaista kunnostaa uudeksi, sanoo Kati Lahtinen, jonka puheenvuoro Helsingin Sanomissa herätti taannoin paljon huomiota. (<http://www.hs.fi/paakirjot/artikkeli/Vanhaa+taloa+ei+pid%C3%A4+kunnostaa+pilalle/113264548357>).

-On unohdettu, että vanhan ja modernin rakentamisen toimintaperiaatteet eroavat eikä molempia koskevia ohjeistuksia voida yksiselitteisesti antaa. Jos vanhasta

UUSI KOHTAA VANHAN

1. Kohde 28. Villa Mattssonin vaatimatton katunäkymä aukeaa pihalla modernksi taloksi/Kai Andersson. 2. Kohde 31. Merimehen mökki, 1700-luvulta, valmistuu uusi mukavuusosio/Honkarakenne. 3. Kohde 23. Puutarhakatu 36A:ssa 1700-luvun taloon yhdistettiin moderni lisärakennus/Kai Andersson.

rakennuksesta pyritään tekemään matalaenergiatalo, on vaarana että synnytetään riskirakenteita.

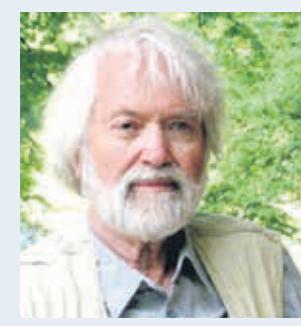
Oman lukunsa muodostavat energiaremonteilla aiheutettavat rakennushistorialliset menetykset.

-Vanhien rakennusten historiallinen arvo on monin verroin merkittävämpi kuin niiden osuus energiataloissa. Lisäksi heikompia eristysarvoja on mahdollista kompensoida asumistottumuksilla, mitä monet vanhojen talojen asukkaat myös tekevät.

-Ylipäänsä tulisi puhua laajemmin käsitettävästä ekotehokkuudesta, jossa huomioidaan lämmitysenergian lisäksi talotekniikan ja kotitalouslaitteiden vaatima sähkö, sekä myös luonnonsarvojen kulutus.

Kuuntele vanhojen talojen sanomaa

Arkkitehti Panu Kaila korostaa sitä, että Loviisa on yksi harvoista Suomessa säilyneistä historiallisista puukaupungeista.

PANU KAILAN KORJAUSKLINIKKA

Panu Kailan korjausklinikka alkaa Kappelissa lauantaina heti seminaarin jälkeen, noin 15.30 – 16.30. Tule kuuntelemaan viisaita ajatuksia ja kullaanarvoisia neuvuja.

Kuva: Arietta Kaila

-Italiassa on termillä centro storico - historiallinen keskus - suojeiltuja kaupunki ja kylä yli 16.000 - mutta ei ainoatakaan puusta rakenettu! Pohjoismainen puukaupunki on maailmalaajuisesti harvinainen, omaleimainen rakennuskulttuuri hän sanoo.

-Loviisa on todiste siitä, että vanhaa puukaupunki on tänä päivänäkin täysin käytökeloinen ja elinvoimainen ympäristö - yhtä hyvä kuin mikä tahansa moderni kaupunki, yllättäen monessa suhteessa jopa parempi. Oikealla tavalla huollettua ja kunnostettua, viisaasti ja kauniisti nykyajan käyttöön sovellettu puutalo tarjoaa monen mielestä suorastaan ihanteellisen kodin ja elinympäristön.

Näiden talojen sanomaa kannattaa myös uudisrakentajan tarkasti kuunnella.

-Miksi sairas rakennus -oireyhtymä kehittyy nimismaan uussissa - tai vääriin uudistetuissa - rakennuksissa? Miksi kalliisti rakenettua utta tekniikkaa puretaan enemmän kuin yksinkertaista vanhaa? Miksi jatkuva huolto vaativilla ja herkästi vaurioituvilla ko-

ja kunnostettu, viisaasti ja kauniisti nykyajan käyttöön sovellettu puutalo tarjoaa monen mielestä suorastaan ihanteellisen kodin ja elinympäristön.

Näiden talojen sanomaa kannattaa myös uudisrakentajan tarkasti kuunnella.

-Miksi sairas rakennus -oireyhtymä kehittyy nimismaan uussissa - tai vääriin uudistetuissa - rakennuksissa?

Miksi kalliisti rakenettua utta tekniikkaa puretaan enemmän kuin yksinkertaista vanhaa? Miksi jatkuva huolto vaativilla ja herkästi vaurioituvilla ko-

LASIVERANTOJA JA LISÄOSIA

Kohde 1. Ulrikahovi. Tilava lasiveranta. Kohde 18.

Villa Aaltonen/Villa Sorella. Pihatalon avokuisti. Kohde 21.

Auringon puolella. Valoisla lasiveranta. Kohde 22.

Pitkänpöydäntalo. Komea lasiveranta. Kohde 23.

Puutarhakatu 36 A. Uusi lisärakennus. Kohde 26.

Villa Mattsson. Uusi lisärakennus. Kohde 29.

Lilla Villa Gula. Lasikuistit ruokailutilana. Kohde 31.

Merimehen mökki. Uusi lisärakennus. Kohde 34.

Villa Helmi. Kaksoislisäkuistit. Kohde B.

Stengård, Pernaja. Kaksi lasiverantaa. Kohde D.

Postineidin talo, Malmgård. Uusi lasiveranta.

neilla pyritään hoitamaan ongelmia, jotka oikealla rakentamistavalla ja perinteissä materiaaleilla vältettiin? Miksi vanhat talot ja pihapiirit ovat useimpien mielestä myös kauniimpia kuin tämänpäiväiset?

Rakenteet elävät eri tavoin

Kai Andersson sanoo, että laajennusosan tilajalla on suunnittelua aloitetaessa usein vain määrittelemätöntä lisätaloista.

-Perusratkaisun selvittää ryhdytään suunnitelmaan rakennuksen ulkoista ilmettä, joka sopeutetaan vanhaan rakennukseen ja ympäriötä miljööseen - keskeisenä tavoitteena luoda suhteitaan harmoninen kokonaisuus.

-Detaalisuunnitelussa kahden eri rakennerratkaisun liittäminen toisiinsa (hirsi kontra pystytolppa) tekee liitoskohdat ongelmalliseksi, koska rakenteet elävät eri tavoin. Myös perustukset (maakivet kontra betonisokkeli) liikkuvat eri tavoin.

Rakennuksen kosteat tiitat tulisi aina pyrkii sijoittamaan hyvin perustettuun uuteen laajennusosaan. Silloin on periaatteessa mahdollista saada stabiilit rakenteet kosteus- ja vesieristyksien pohjaksi. Näin kohteessa 23. Puutarhakatu 36 A, jossa 1700-luvun taloon yhdistettiin moderni mukavuusosio.

Kun Kai Andersson aloitti työnsä Villa Mattsonissa, säilytettiin ainoastaan Puutarhakadun puoleinen alkuperäinen hirsiosuus. Pihanpuoleiset laajahkot uudisrakennelmat, joiden pinta-ala oli suurempi kuin alkuperäisen talon, purettiin kokonaan.

NÄYTTEILEASETTAJIA, TYÖNÄTÖKSIÄ JA NEUVONTAA:

SUOLATORI:

Hattulan kaakelitehdas. Perinteisiä kaakeliuuneja ja korauskaakeleita vanhoihin uunieihin. Hämeen Sininen ikkuna. Vanhojen ikkunoiden entisointi perinteisein menetelmin työnäytöksiin, ikkunaentisöijä Tiina Torniainen. KL-edustus. Tietoa vanhoihin taloihin soveltuivista lämmitysratkaisuista. Laura Ashley. Laadukkaat tapetit, kankaat ja sisustusratkaisut. Loviisan kaupunki. Kysy asumiesta, harrastuksista ja kaupungin palveluista. Osuuskunta kon-

Servointi ja restaurointi kollaasi.

Kollaasi on huonekalujen, tekstiliien, taiteen ja rakennuspintojen konservointi ja restaurointi erikoistunut yritys. Pellatrix. Ekoologinen sisustaminen ja rakentaminen.

Pienuhdistamatot Nissinen.

Jätevesijäristelmiä ja Biolanttuotteita. Porvoon Wanha Rautakauppa. Korjaajan, entisöijän ja vanhasta pitävän aarreita.

Rakennusperinteinen Ystäväry.

Perustettu valtakunnalliseksi yhteistyökanavaksi rakennusperinteestä ja kulttuuriperinteestä

Kiinnostuneille. Restaurointiosuuskunta Kymen Kariniini

Koristemaalausnäytöksiä koko tapahtuman ajan. Valmittaa koriste- ja erikoismaalausmaljeja sekä näytteitä itsetehdyistä maalityypeistä.

RL-rakennus ja saneeraus

Korjausrakamisen ja saneerauksen osaaja, toteuttaa myös uudisrakennustaitoilla.

Roseborgin Liiteri.

Uudesta vanhaan ja vanhasta uutta. Vanhoja rakennustarvikkeita sekä verkko-kauppa. Saritar tarjoaa laadukkaita ja yksilöllisiä sisustusratkaisuja.

Saviyhdistys. Saviyhdistys

savirakentamisen edistämiseksi ry. on perustettu antamaan tietoa ekologisesta, terveellisestä ja turvallisesta savirakentamisesta. Savirappaustyönäytös.

Suomalaiset tulisijat – Finnish Fireplaces ry.

Tulisijoihin ja puulämmitykseen liittyvä neuvoontaa ja opastusta, kaakeliuuni- ja muuraustyönäytökset.

Suomen Kattocenter

on erikoistunut mm pientalojen kattokorauksiin – vanhan purkamisesta aina loppusivoukseen saakka. Tmi Sulonen. Kotimaisia design-

puuvillamattoja.

Itäväylä. Kaupunkilehti. Kirjojen kierrätysteltta. Tule ja vahdista luettua kirjasit uuteen tai nappaa matkalukemista mukaasi.

SCHILLMARCKIN PUISTO:

Loviisan Puutarhakeskus. Kukkia, puutarhakoristeita ja neuvoontaa.

MARIANKADUN PUISTIKKO:

Fortum. Energioratkaisuja, esillä aurinkopaneelit, Fortum Fiksukodinorjausjärjestelmä ja sähköauton kolitalauslaite. Huoneis-

tokeskus. Asiantuntijat vastaavat kaikkiin asunnonvaihto koskeviin kysymyksiisi. Maksuton suullinen arviointi omasta asunnostasi.

Itä-Uudenmaan Jätehuolto. Tietoa jätehuollon järjestämisestä, kierrätystä sekä kompostoinnista.

Loviisan Rauhanfoorumi

Loviisan seudun Viireät

Myry Tuomo. Anttiikkia

Köyhäintalosta isoäidin aikamatkalle

1 Ulrikanhovi/Ulrikakoti Kuhlefeltinkatu 35

■ Ulrikanhovi rakennettiin 1800-luvun lopulla köyhien-taloksi ja hullujenhuoneeksi, tarpeksi kauaksi keskustasta, jotta sen asukit eivät häiritsisi kylpylävieraita ja keskustan porvareita kuljes-kellessaan kaduilla, usein juopuneinakin.

Talon piiri tunnettu kultaseppä **Anders Wilhelm Felixsson** ja se rakennettiin varuskunnan pureutun maku-siin hirsistä. Se oli aikansa suurinvestointi, puolet kau-pungin silloisesta talousar-viosta ja Loviisan ainoa kunnallinen rakennushanke 40 vuoden aikana 1880-1919.

Taloa alettiin myöhemmin kutsua Vapaakodiksi. Nimi ilmensi silloisen valtuuston puheenjohtajan mielestä ai-

UUSI KOHDE!

ULRIKANHOVI/ ULRIKAHEMMET

Kuhlefeltgatan 35

Ulrikahemmet byggdes i slutet av 1800-talet till fattighus och dårhus, tillräckligt avsides från stadsens centrum så att badortsgästerna och borgarna inte skulle störs. Huset ritades av den kända guldsmeden Anders Wilhelm Felixsson och byggdes av garnisonens gamla stockar. Verandan byggdes 2011. Det tidigare älderdomshemmet inkvarteringsrum för tankarna till gångna tider, liksom delar av byggnaden Ukkola intill, där det även finns en gävoaffär. Under LHH-dagarna serveras gammaldags lunch.

empaa humanisäärisempaa katsantokantaa vähäosaisten ongelmiin.

Sittemmin rakennus on toiminut vanhainkotina, kunnes Rantakartani Oy osti sen kymmenisen vuotta sitten. Entiset vanhainkodin huoneet toimivat nykyisin aikamatkaisina majoitustiloina, samoin osa viereisestä kunnostetusta Ukkolasta,

josta löytyy myös lahjatarapuoti.

Pääräkennukseen lisätään 2011 arkkitehti **Riitta Vesalan** piirtämän epookkinmukaisen tilava terassi, joka palvelee matkailijoita ja antaa lisätiloja ravintolahuoneelle. LWT- päivien aikana Ulrikanhovissa tarjotaan isoäidin lounasta. www.ulrikakoti.fi.

Kuvat:

1. Ulrikanhovin eteläpuolelle on rakennettu tilava kuisti, joka täydentää asiakkaiden viihtyvyttä. Kuistille johtaa pyörätuoliluiska.
2. Entiset vanhainkothihuoneet ovat nyt majoituskäytössä ja tarjoavat sisustuksellisen aikamatkan isoäidin maailmaan.

Komea kesämökki

2 Kuhlefeltin talo Kuhlefeltinkatu 9

■ Aikoinaan Loviisan rikkain mies kauppaneuvos **Israel Sucksdorff** rakennutti komean huvilan 1860 kesämöökseen – sijaitsiin se kaukana maaseudulla, runsaan kilometrin päässä keskustasta, jopa kahden joen uoman takana.

Raatiemies ja sittemmin Loviisan pormestari **Georg Kuhlefelt** asui talossa pitkään. Hän oli virassaan 1893-1918 vastustan Suomen venäläistämispolitiikkaa ja se johti perheen karkottamiseen 1904-05. Talo on myös arkkitehti **Eva**

Kuhlefelt- Ekelundin synnyinkoti. Hänen varhaiseen tuotantoonsa kuuluva Loviisan sankarihauta-alue vuodelta 1920 on yksi maamme sen ajan hienoimmista monumetaalisuunnitelmista.

Talo siirtyi **Nordström-suvun** omistukseen 1949 ja siihen tehtiin 1950-luvulla peruskorjaus. Arvorakennuksen pelastustyöt aloitettiin kesällä 2009 ja ne jatkuvat edelleen.

Talosta löytyy **Laura Ash-leyn** tapetti näyttely.

Talon puuleikkauksin koristelulta etelänpuoliselta avokuistilta avautuu näkymä Loviisan lahdelle.

KUHLEFELTS HUS

Kuhlefeltgatan 9

Kommerserådet Sucksdorff lätt 1866 uppföra den stäliga villan för sin familj på östra sidan av ön Garnison. Huset övergick senare i borgmästare Georg Kuhlefels ägo. I slutet av 1800-talet planerade stadsens trädgårdsmästare A.F. Rydberg en privat park kring huset, som nådde ända ner till Lovisaviken. Kuhlefelt hade under sin tjänstgöring motarbetat Finlands förrysningspolitik, vilket ledde till att familjen utvisades 1904-05. Huset är en av Finlands mest kända kvinnliga arkitekters, Eva Kuhlefelt-Ekelunds barndomshem.

KUNINKAANLAMPI

Kuhlefeltgatan 8

Den ursprungliga stommen är från 1750-1800-talet, och huset har senare utvidgats i etapper. De tidigare mörka innerväggarna har under den senaste renoveringen fått ljusa ytor. Den vackra, gammaldags rosenträgdärden gränsar till en damm som uppstod då befästningarna byggdes på 1700-talet. Här löper också Ehrensvärd's naturstig som ringlar sig fram i den fredade lunden runt dammen.

Vaalea unelma paratiisipuutarhassa

3 Kuninkaanolampi Kuhlefeltinkatu 8

■ Kuninkaanolammen talon runko-osa on rakennettu 1750-1800 lukujen välissä ja rakennus on laajentunut vuosien saatossa.

Nykyiset omistajat pitivät taloa aluksi kesämökinä, kunnes muuttivat taloon pysyvästi. Aiemmat tummat

pinnat ovat muuttuneet remontissa vaaleiksi.

Kaunis ja kukoistava vanhanajan ruusuinen puutarha rajoittuu 1700-luvun linnoitustöihin syntyneeseen Kuninkaanolampeen ja rauhoutetun lehdon läpi kulkevaan Ehrensvärdin luontopolkuun.

Ihastuttava pihakahvila on kesäisin auki useina viikonloppuina. Lisätietoja löydetä

osoitteesta: www.kuninkaanolampi.fi

Kuvat:

1. Olohuoneessa voi ihailla leveitä lattia- ja kattolankkuja.
2. Sisustusväreissä suositaan pehmeää sinistä.
3. Ihanasta puutarhasta löytyy yli 60 erilaista ruusua.
4. Makuuhuone on hempeän vaa-leanpunainen.

**PELTISEPÄNLIIKE
VELJEKSET KIVIRANTA**

Jarmo 0500 369 661, Reijo 050 462 0073
Teollisuustie 5, Ruotsinpyhtää

**Rakennustoimisto
ERKKI RAHKONEN OY**

Puh. 0400 490 507
Jakob Forsellinkatu 8, Loviisa

**LOVIISAN VIEMÄRIPALVELU KY
LOVISA KLOAKSERVICE KB**
(019) 501 631

Viinatornin vetreä velho

4 Vanha viinitori Karttuhuoneenkatu 2

■ Taiteilija **Kai Nissinen** osti 1876 rakennetun vanhan viinatehtaan komeine jäädytystorneineen kodikseen, ateljeeekseen ja galleriakseen vuonna 1991 ja on siitä alkaen hoitanut ja huolnut Garrisonin maamerikksi muodostunutta jokivarsitaloaan

Kai Nissisen ateljee sijaitsee talvisin kylmässä viinatorniissa. Koko talo on täynnä hänen taidettaan, pihalla löytyy myös mielikuvitellisia veistoksia.

rakkaudella.

Viinatethdas oli aikoinaan varsin tuottoisa. Siellä poltetettiin vuosittain 150 000 litraa 50 prosentista paloviinaa. Ne pullotettiin kahden litran pulloihin, niin sanottuihin lankunpätkiin.

Kesäisin ateljeena toimiva torni on menettänyt osan alkuperäisestä korkeudestaan 1980-luvun purkuvimmassa. Taiteilija kopioi tornin nykyisen ulkoasun vanhasta valokuvasta ja entisöi sen parhaansa mukaan. Kannattaa kiinnittää huomio myös matalamman rakennuksen Suomessa harvinaiseen paa-

nutukseen.

Hän on remontoinut rakkaan kotinsa suurimmilta osin oman käsin, mutta nyt edessä on luopumisen aika: talo on myynnissä.

Nissinen rakastaa naisia ja Provencea. Moni miespuolinen vierailija on ilmaissut kateutensa taiteilijan ylimaallista näköalapaikoista.

Pihalla on esillä taiteilijan osin groteskejakin veistoksia. Taiteilijan kotigalleria on auki muulloinkin sopimuksen mukaan/Kai Nissinen/0405161229.

GAMLA BRÄNNVINSTORNET

Klaphusgatan 2

Den gamla brännvinsfabriken med sitt ståtliga torn byggdes år 1876. Konströr Kai Nissinen köpte huset 1886, men det förlorade en del av sin ursprungliga höjd i samband med rivningsraseriet på 1980-talet.

Koristemaalausta

5 Vanha kauppa Itäinen tullikatu 20

■ Vuoden 1745 kartassa asuin talon tilalla on kaksikerroksinen upseerikasarmi, jonka on sittemmin lyhentynyt ja jonka toinen kerros on kadonnut.

Vanha kauppa vuodelta 1850 rakennettiin alun perin kuparisepän työtiloiksi ja se toimii nytemmin kirja-, levy ja astiakirppiksenä.

Koristemaalariemännän rakkaus väriihin näkyy talon rokokoohenkisellä kuistilla, Wanhan kaupan seinillä ja tauluissa. Kesäkamarmin tämänuotisen installaation

nimi on Rokkia ja barokkia.

Pihapiiriin kuuluu 1700-luvun suola-aitta sekä niin ikään 1700-luvulta peräisin oleva linnoituskvististä rakennettu maakellar, josta on tehty romanttinen kesätila poistamalla katto.

Vanhan aitan seinällä on "arkeologinen kokoelma" -tontin puutarhatöissä esitellä muinaismuistoja ja laajasta puutarhasta löytyy monia hauskoja ideoita.

1. Koristemaalattu kuisti on yksi LWT:n rakastetuimpia nähtävyyksiä. 2. Pihan roskasäiliötä koristaan karoliinisolosilta.

WANHA KAUPPA

Östra tullgatan 20

Gårdsgruppen är från 1700-1800-talet. Saltboden och den gamla jordkällaren är från 1700-talet. Källaren har gjorts till ett romantiskt sommarrum. Själva butiken är från 1800-talet. Där kan man såväl inhändla gamla böcker och skivor, som beundra dekorationsmålningarna. I den stora trädgården intill kan man stöta på en hel del överraskande detaljer.

LOVISA ORTODOXA KYRKA

Östra tullgatan 17,

öppen lö-sö 11-15

Den ortodoxa fältkyrkan - som har rest omkring med den ryska armen - påbörjades enligt gamla uppgifter i ett ryskt kloster, men nämns i officiella dokument först 1795. Kyrkan var då belägen i Fredrikshamn, flyttades därefter med armen till Kexholm, Jakobstad, och sedan via Vasa och Karleby till Lovisa. Kyrkan som många gånger packats upp och packats ner, flyttats och byggts upp igen är nu belägen i en officerskasern, vars väggar är en meter tjocka.

KOMMENDANTS- HUSET

Parkgatan 2

Byggnaden, som numera fungerar som stadsmuseum, byggdes 1755 i samband med bygget av fästningarna och kan anses herrgårdsaktigt. Inredningen är till stor del gustaviansk och den handmålade tapeten i den stora salen är en kopia av den som målades på 1780-talet, då Sveriges kung Gustav III kom på besök.

Vanha kenttäkirkko

6 Loviisan ortodoksinen kirkko Itäinen tullikatu 17

■ Venäjän armeijan mukana matkannut Pyhän Jumalan synnyttäjän Kasanilaisen ikonin kirkko sai vanhojen postiloiden mukaan alkunsa 1700-luvulla jossain venäläisessä, luostarissa, mutta löytty asiakirjoista ensimmäisen kerran vasta 1795.

Kirkko sijaitsi silloin Haminassa, josta se matkasi

armeijan mukana Käkisalmen, Hämeenlinnan, Pietarsaaren, Vaasan ja Kokkolan kautta Loviisaan.

Moneen kertaan pystytetty ja jälleen rakennettu tunnelmallinen ja aarteitaan sisältävä kirkko sijaitsee 1750-luvun upseerikasarmissa, jonka seinät ovat metrin paksuiset.

Kaunis vaaleanpunainen kellokapuli - alkuperäisine kelloineen - on vuodelta 1850.

UUSI KOHDE!

Huntuja museossa

7 Komendantintalo Puistokatu 2

■ Nykyisin kaupunginmuseona toimiva Komendantintalo rakennettiin 1755 Loviisan linnoitustöiden yhteydessä. Se kuului olemukseltaan seudun kartanonomaisiin rakennuksiin.

Kalustuksessa on paljon kustavilaisuutta ja suuren salin sininen käsinsmaalattu tapetti on kopio tapetista, jolla taloa juhlittiin 1780-luvulla, kun Ruotsin kuningas Kustaa III vieraili Loviisassa.

Museon ylimmästä kerroksesta löytyy ihastuttavaa neidonkammari. Huntu ja moriuskruunu -näytely esitellee yli 20 hääpukuja 1840-luvulta tähän päivään saakka, auki 1.9. asti. Ilmainen sisäänpääsy.

Käsinsmaalatut siniset tapetit ihastuttavat. Komendantintalo on sisustettu 1700-1800-luvun vaiheen tyylin mukaisesti.

Eräontti Sipoossa

17 km Helsingin rajalta. Kalliorinteiden alue, Spjutsundin kylä. Niittymäki 2.180m² rinnetontti. Tie melkein perille, sähkö n. 50m. Tiepohja valmis. Ranta- ja kalastusoikeus, mahdollinen venepaikka. Spjutsund Tallängen. Omistaja myy hp. 15€/m².

Puh. 050-491 7369,
myös iltaisin.

KOUKJÄRVEN HÖYLÄÄMÖ

Pukkilantie 16, 07600 MYRSKYLÄ

Puutavarat vakio- ja erikoismallien höyläykset.
Höylätyn ja sahatavarat sekä kutterinpurun myynti

Vainio
Puh. 0400 714 281
www.koukjarvenhoylaamo.fi

Robbe's Plåt n Peiti

Rakennuspellit esim.

- konesaumattupelti
- piippu- ja sadehatut
- kourut
- ikkunapellit
- kattoturva

Robert Bäckman
040 566 9902

1

2

Loviisan helmi on vihdoinkin valmis

8 Kappeli Kappelinpuisto

Loviisan kaupungin entisaikojen helmi, aikojen kuluessa hoitamattomuuden takia kurjaksi kulahtanut 1865 rakennettu ja Museoviraston suojelema Kappeli kuuluu Loviisan hienoimpiin arvora-

kennuksiin. Kappelin kurjuus käentyi kohti uutta kukoistusta, kun maalarimestari **Airi Kallio** osti rakennuksen 2008 ja alkoi visioida siitä kaupunkikulttuurin keskusta.

Nyt monen vuoden työ on valmis. Kevääällä avautunut Kappeli on palautettu 1800-luvun malliin ihanine

ulkoterasseineen ja sen keittiö on erinomainen. www.loviisankappeli.net

1. Airi Kallio on tehnyt todellisen kulttuurityön pelastaessaan Loviisan Kappelin.

2. Avoterassille mahtuu satoja ihmisiä syömään, tanssimaan ja kuuntelemaan musiikkia.

Huика hormisto

9 Villa Degerby Degerbynkatu 6

Loviisan entisen kaupunginkomitean **Aulis Tynkkysen** kakkoskoti on rakennettu vuonna 1907. Sen on suunnitellut rakennusmestari **J. A. Blässar**.

Talo on peruskorjattu vuosina 1996-2002. Alunperin 250-neliöisessä talossa oli kolme asuntoa. Yläkeran esille jätetty porrastettu kolmen piipun hormisto on

harvinainen nähtävyys, samanlainen löytyy Kommandentin talosta.

Piharakennus on yhtä vanha kuin talo, siinä lienee jopa alkuperäinen ulkomaa- . Degerby Gillen rusthollin 1600-luvun päärakennus on sijainnut aikoinaan osittain tällä tontilla.

1. Villa Degerbyn sisustus henkii entisaikojen virkamiesperheiden porvarillista charmia.

2. Vanhat tiilimorit hallitsevat yläkerran kirjastohuonetta.

PILASTRARNÄ

Smedsgränd 8 [enbart gårdsplanan]

Pilasternas äldsta del är från år 1776 och huset har fått sitt namn efter dekorationerna på yttre väggen av tvåvåningsdelen av huset. Byggnaden restaurerades 1910 av den kända arkitekt-konsthistorikern Gustaf Stengell, och den lägre delen byggdes till. Byggnaden fungerar numera på boställning som första klassens hotell. Den gamla smedjan har gjorts om till ölstuga och i gårdsbyggnaden finns bl.a. bastu och simbassäng med motström.

MALMSKA GÅRDEN

Smedsgränd 8 [enbart gårdsplanan]

Huvudbyggnaden är uppförd år 1749. Den har ursprungligen fungerat som gästgiveri - år 1755 kostade ett mål bestående av tre rätter med svagdricka mindre än ett mått brännvin eller ett stop anspråkslöst öl. Gårdsbyggnaderna är av ursprunglig modell. I den norra delens högre byggnad fanns en boda och under samma tak ett stall, en ladugård och en höljdala.

PIHA KOHDE!

Arkitehti ja taidehistorioitsija Gustav Stengell pelasti Pilasterit.

Pelastetut pilasterit

10 Pilasterit Sepänkuja 8

Pilasterien vanhin osa on peräisin vuodelta 1776.. Talo on paras säilynyt esimerkki 1700- ja 1800-lukujen vaihteen kaksikerroksista puurakennuksista.

Rakennus korjattiin 1910 tunnetun arkitehti- taidehistorioitsija **Gustaf Stengellin** johdolla, jolloin siihen yhdistettiin matala jatkoosa. Stengell ylpeili syystä korjaustoimistaan kultuu-

rihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen pelastajana ja kirjoitti Loviisan vuosinaan myös kirjan Kaupunki taide-teoksesta.

Pilasterit toimii nykyisin ykkösluokan tilaushotellina. Sen kaunis osin kivetty ruusuinen piha on näkemisen arvoinen. Vanhasta sepänpäästä on tehty olutputta, jonka vierellä sijaitsee nurmikattoinen grillitalo. Vanhoista talousrakennuksista löytyy mm. sauna ja vastavirtausallas.

11 Malmska Gården Sepänkuja 10

Loviisan vuoden 1855 suurpalossa säästyneen Malmska Gårdenin päärakennus on pystytetty jo vuonna 1749.

Talo on toiminut alun perin kestikevarina. Sen aiakiset hotelli- ja ravintolataifut ovat hyvässä tallessa. Vuonna 1755 tarjolla ollut kolmen ruokalajan hyvä ateria kotikaljan kanssa maksoi Itäalerin ja 16 äyriä kun taas huonommasta ateriasta piti pulittaa 24 äyriä, saman verran kuin leiviskästä heinää. Jumprullisen tislattua viinaa

maksoi 12 äyriä, huonompi laatuinen oli puolet halvempaa eli samanhintaista kuin takkatuli tai hyvä kynttilä.

Kiinteistön piharakennukset ovat edelleen 1800-luvun alun mallissaan.

Pohjoisen puolen korkeamassa rakennuksessa sijaitsi aitta, saman pitkän katon alla oli kolmen hevosenvaellin, kolmen lehmän navetta ja heinälato. Talonvaiellä ja palvelusväellä oli erilliset käymälät lantalan yläpuolella. Etelän puolella olivat paakarintupa ja vaunuliiterit.

Sievä huvimaja on peräisin 1800-luvun lopulta.

1. Piharakennukset henkivät historiaa.

2. Malmska Gårdenin päätalo on rakennettu jo vuonna 1749.

UUSI PIHA KOHDE!

Matkustajakodista kodiksi

12 Helgas 1 Sibeliuksenkatu 6

Hassisen kaksoissisarukset tekivät kulttuuriteon pelastaessaan Helgaksen matkustajakodin ja hieno talo on taas mukana LWT:ssä muuttamana vuoden tauon jälkeen.

Rakennuksen uudempi, 1900-luvun alussa rakennettu laajennusosa on remontitöitä **Heli Hassisen** perheen kodiksi. Makuuuhoneenvihertävä hirsiseinä on mielenkiintoinen värikokeilu.

Helin kodin aarteiden joukosta löytyy myös vanhan matkustajakodin nostalgiaa

kalusteita. Heli on säätänyt myös pieniä yksityiskohtia – kuten matkustajakodin vanhan puhelinkopin.

Talon kruunaa sen suuri valoisa sali, jonka kaluunin on maalannut japanilaistaitelija **Kenzi Nitta**.

Yläkerta on pyhitetty perheen nuorisolle.

Tontin on aiemmin omistanut Sucksdorffin rikas kauppias- ja laivanvarustajasuku ja sillä sijainnut komea kakiskerroksinen puinen palatsi paloi 1900-luvun alussa.

Ruokasalia valaisevat katosta latiaan asti ulottuvat ikkunat.

UUSI KOHDE!

HEL GAS 1

Sibeliuksenkatu 6

Tvillingssystrarna Hassinen gjorde en kulturgärning då de räddade resandehemmet Helgas. Det fina huset deltar igen efter några års paus i LHH. Huset nyare del, tillbyggnaden som uppfördes i början av 1900-talet har renoverats till familjen Heli Hassinens hem. Bland inredningen finns även skatter i form av nostalgitiska möbler från resandehemmet.

UUSI KOHDE!

Keittiö keskellä taloa

13 Helgas 2 Sibeliuksenkatu 6

Sini Hassisen perhe asuttaa Helgaksen itästä, vuonna 1800 rakennettua pienemää osaa.

J.L. Runeberg vieraili siellä toistuvasti 1840-luvulla ja lähinaapurustossa lapsuutensa ja nuoruutensa kesäloimia vietänyt **Jean Sibelius** musiisi usein **Sucksdorffin** perheen kanssa.

Noin vuoden 1885 paik-

keilla Sibelius omisti jopa pianolle, viululle ja sellolle säveltämänsä kvarteton Sucksdorffin perheelle.

Koska kaunista lasikuista ei ole haluttu rikkoja, talon keittiö sijoitettiin keskellä rakenusta. On mielenkiintoista tarkkailla, miten erilainen kaksosten värimaailma on.

1. Suuri vanha lasikuisti on ihastuttava oleskelutilta.
2. Uusi kompakti keittötila rakennettiin keskelle taloa. Sen ainoa ikkuna antaa kuistille.

HEL GAS 2

Sibeliuksenkatu 6

Sini Hassinen med familj bor Helgas västra del, byggd år 1800. J.L.Runeberg besökte ofta huset på 1840-talet och Jean Sibelius, som tillbringade delar av sin barndom och ungdom i grannskapet musicerade ofta där tillsammans med familjen Sucksdorff. Kring 1885 komponerade Sibelius en kvartett för piano, harmonium violin och cello åt familjen Sucksdorff. Köket placerades mitt i huset då man inte ville söndra den vackra glasverandan.

ALMSKA HUSET

Brandensteingatan 3

Arkitekt Bertel Jung planerade Almska huset år 1907. Huset representerar sällsynt jugendstil byggd i trä. Staden beslöt att riva huset, som var ”i dåligt skick och ansågs obetygt”, men Högska domstolen upphävde rivningsdomen 2005. Man lät fortsättningsvis byggnaden förfalla, tills den såldes för det symboliska priset 2 euro till Studio Hyvätt Typpit 2011. Huset renoveras till kultur- och konstcentrum.

Taiteilijoiden oma talo

14 Almin talo Brandensteininkatu 3

Arkkitehti **Bertel Jung** suunnitteli Almintalon vuonna 1907. Talo edustaa harvinainen jugendtyylistä puurakentamista. Kaupunki päätti purkaa suojeellun talon ”huonokuntoisena ja tarpeettoman” 2003, Korkelin hallinto-oikeus kumosi purkupäätöksen 2005.

Talo on remontoitu kulttuuri- ja taidekeskuksi, jossa toimii Loviisan taidekeskuksen tukiyhdistys ry. Almintalossa on kolme näytte-

lyä: **Ragnhei Axellien** ”Rakkauksen mahdollisuus. Rauhankyyky lentää Suomen ylä”, ”Kalpourkan - iranilaiset keramiikkonaiset tuhatvuotisen perinteent jatkajina” sekä pernajalaisten Pihlman- puusseppämestarien huonekalunäytely. Sen kokoaja **Eva-Kaarina Wilkko-Antell** signeeraa kirjoittamaan kirja Pernäsnickarna Pihlman.

Taidelainaamossa ovat paikallisten taiteilijoiden teokset nähtävissä, lainattavissa sekä ostettavissa. Talossa on myös kahvio. www.loviisan-santaidekeskus.fi

1. Yläkerrassa voi ihailla mahtavaa hormistoa. 2. Esille jätetyt katon tukihirret jäsentävät tilaa.

Riitta Nelimarkka on Bongan viehkeää valtiatar

15 Bongan linna Linnakuja

Professori, taitelija **Riitta Nelimarkka** ateljeena ja museona toimivan Bongan linnan privaattipuoli on näkemisen arvoinen.

Alun perin jugend-asiainen 1904 -1906 rakennettu linna

on muutettu myöhempin uusklassillisuutta ja funkkipta myötäileväksi jykeväksi patriisipalatsiksi.

Kun Riitta rakastui ”rannistyneeseen kummitustaloon”, hän ei ajatellut monihuoltoisen rakennuksen mittavan peruskorjaukseen kustannuksia saati sen vaatima aikaa tai vaivaa. Ta-

loa korjattiin kohta kohdalta kymmenen vuoden ajan, aloitettiin katosta ja päädystiin keittiöön.

Privaattipuolella on nähtävissä suomalaisen hirviketsän ja Afrikan safarien trofeita. Seinissä on upeat tammi-paneelit, fasettilasit ovat taitavasti hiotut.

Talvipuutarhan lattia on

italialaista marmorista. Tilan kruunaa **Henry Ericssonin** 1920-luvulla suoraan seinälle maalaama fresko.

Museon puolella on nähtävissä yli 200 Riitta Nelimarkan teosta yli 30 vuoden ajalta. Linna ja museo ovat auki la-su 11-16, museoon erillinen maksu. www.bonga.fi

Kuvat:

1. Toisen kerroksen talvipuutarhassa on Henry Ericssonin suojaan seinälle maalaama fresko.
2. Museogalleriassa on Riitta Nelimarkan uusimpia maalaauksia.
3. Upea tammipanelointi on viime vuosisadan alusta.

BONGA SLOTT

Linnakuja

I Bonga slott finns professor, konstnär Riitta Nelimarkkas konstmuseum och ateljé. Den privata sidan av slottet öppnas efter några års paus för allmänheten. Byggnaden uppfördes i jugendstil 1904-1906, men ändrades senare till ett ståtligt slott med drag av nyklassicism och funkis. I museet finns över 200 konstverk för påseende, gjorda under 30 års tid. Det är värt att gå in på konstnärens hemsidor och titta på slottet och museet via video.

Antiikkia, taidetta, terapiaa ja itämaisia mattoja

16 Gamla apotekshuset Aleksanterinkatu 6

Gamla apoteket rakennettiin Loviisan torin varren Loviisan palon jälkeen 1863, arkitekteinä Th. Chiewitz ja F.W. Lüchow. Piharakennukset ovat Basilierin suunnittelemat. Rakennuksessa ovat toimineet niin aiemmin niin apteekki kuin käräjäoikeus.

Timo Raivio on saneerannut 1970-luvun remontissa lähes tuhotun arvovaltaisen päätalon uuteen loistoon: se sisältää sekä asuntoja että liiketilaan. Piharakennukset kunnostetaan seuraavaksi. Niihin tulee liiketiloja, antiikkikauppaa, galleriaa sekä asuntoja.

LWT-päivinä on mahdollis-

1

suus kurkistaa liiketiloihin, yhteen asuntoon sekä alakeran selleihin, joiden seinille

on jätetty alkuperäiset kirjotukset.

Piharakennuksessa sekä

pihalla on valaisimien, verhotankojen ja tarvikkeiden, astiastojen ja huonekaluan-

tiikin tori sekä kansainvälisten taiteen myyntinäytely. Aitaan päälystää itämaisten mattojen kavalakadi

Talon terapiayrittäjät esittelivät Horstmann- ja Energiahoitoja, Telos-Finland yhdistys myy kirjojaan ja levijään ja taiteilijat Eva-Maria Miettinen ja espanjalainen Samuel Cane maalaavat painkan päällä intiittivisesti.

Pihalla on myös Maija Laitikkaan ja Jonas Dufvelinin kahvila.

Kuvat:

- Taiteentuntija ja keräilijän kirppitavarat ovat laadukkaita.
- Tapettivalikoima on rohkeasti erilaista.

GAMLA APOTEKSHUSSET

Alexandersgatan 6

Huvudbyggnaden byggdes efter branden i Lovisa 1863. Arkitekterna var Th. Chiewitz och F.W. Lüchow. Gårdsbyggnaderna ritades av Basilier 1862. Både ett apotek och tingsrätten har fungerat i byggnaden.

Timo Raivio har sanerat byggnaden, som nästan förstördes i renoveringarna under 1970-talet: där finns nu både bostäder och affärsutrymmen. Gårdsbyggnaderna kommer nu att renoveras. Där blir affärsutrymmen, antikaffär, galleri och bostäder.

VILLA HANNA

Östra åsvägen 14

Villa Hanna nämns i tomtböckerna första gången år 1825, men av husets byggnadsmaterial och -sätt att döma har stommen uppförts redan på 1700-talet.

Gränsen mellan den gamla och den nya stommen syns tydligt. Det ursprungliga köket förstördes under andra världskrigets bombning. Vinden med sina många intressanta detaljer inrymmer nu föräldrarnas sovrum.

VILLA AALTONEN

Långgränd 12

Villa Aaltonen byggdes i slutet av 1800-talet för ryska badgäster. Värdfolket bodde då i en gårdsbyggnad som flyttats dit från Laptråsk. Den har numera försetts med en ny farstu. Till fastigheten hör även gårdsbyggnader, bl.a. en unik bipaviljong. Den drygt 3000 kvadratmeter stora trädgården harrensats från ogräs och blivit ett förtjusande blomsterhav som hela tiden utökas med nya tematiska element.

1

2

Valon talo harjulla

17 Villa Hanna Itäinen Harjutie 14

Kauniit vanhat hirret ovat Villa Hannan emännän mieleen ja siksi ne on jätetty esille, tosin vaaleiksi maalattuina.

Talo löytyy tonttikirjoista ensimmäisen kerran 1825, mutta talon materiaaleista ja rakennustavoista päätellen sen perusrunko on pystytetty jo 1700-luvun puolella.

Vanhan ja uuden rungon rajat näkyvät selvästi, alkuperäinen keittiö tuhoutui toisen maailmansodan pommituksissa. Uudessa keittiösä ei ole hirsia: se on lautarakenteinen.

Pohjoismaisen selkeästi

sisustetun ja monia mielellensä yksityiskohtia tarjoavan talon vinttille on remontoitu aikuisen makutilat ja harrastehuone - huomatkaa yläkertaan johtavaa tilaa säästävä erikoisportaat alakerran takan vierellä! Yläkertaan pääsee myös länsipäädyn ulkoportaitten kautta – kannattaa kiivetää!

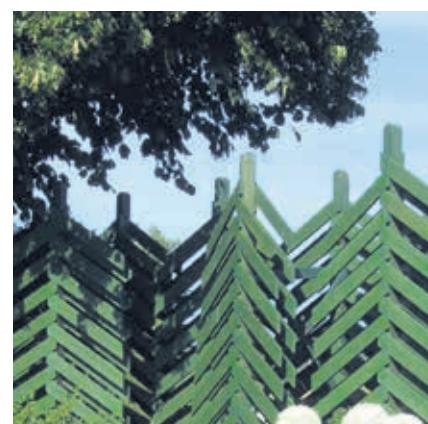
Talon remonteista vastannut insinööri Christer Westerholm on paikalla kertomassa korjauksista, myös muissa vanhoissa taloissa.

1. Villa Hannan sisustus on selkeää ja minimalistista.

2. Erikoiset kierreportaat löytyvät olohuoneen takan takaa.

1

3

Mehiläispaviljonki ihastuttaa

18 Villa Aaltonen Pitkäkuja 12

Näyttelijä Risto Aaltosen ja käänkä Sisko Hallavainion komea Villa Aaltonen rakennettiin 1800-luvun loppupuolella venäläisiä kylpylävieraita varten. Isäntäperhe asui tuolloin paljon vanhemmassa, Lapinjärveltä

siirretyssä piharakennuksessa, jonka on kunnostettu Villa Sorellan viehättävä bead&breakfast majoitustila.

Yli 3000 neliön puutarha on työstetty vuosien varrella rikkaruohokesannosta ihastuttavaksi kukkantereksi, jonka ruusutarha ja monet teemaosiot laajentuvat kaikesta aikaa.

Talon erikoisuksiin kuu-

luu uuden maalipinnan saanut arkkitehdin piirtämä, nyttemmin lahjapuotina toimiva mehiläistalo.

Pihalla on tarjolla monenlaisia herkuja, muun muassa emännän italiaistylien keittolouunas.

Talo ja puutarha ovat auki muinakin aikoina ryhmille/ Sisko Hallavainio/ 040-7389646

Kuvat:

- Avoverannan verhot luovat nostalgista tunnelmaa.
- Uusi ja vanha kohtaavat tyylillisesti.
- Näyttelijä rakensi näyttävän kuusiaitakulissin.
- Mehiläispaviljonki on saanut uuden maalipinnan.

Smirnoffin talon pihalla on alkuperäisen mukulakivetys.

Kuin silloin ennen

19 Smirnoffin talo
Kuningattarenkatu 6

■ Smirnoffin talon lukuisat erikokoiset rakennukset yhdistettiin 1800-luvun alussa suureksi L-kirjaimen muotoiseksi kokonaisuudeksi.

Kun valtioneuvokset Smirnoff päätti tehdä 1800-luvun loppupuolella perintötalostaan kesähuvilan, alakerta jaettiin

useiksi erillisiksi vuokra-asuntoiksi: sellaisia ne ovat edelleenkin.

Museoviraston suojelema ja harvinainen hyvin alkuperäisessä asussaan säilynyt mukulakivinen pihapiiri tarjoaa erinomaisen esimerkin entisaikojen kästytöläispiasta.

Talopääty kohden katua on 1700-luvun ruotsalaista mallia.

SMIRNOFF'S HUS

Drottninggatan 6

Mormors farfar till den nuvarande ägaren av det s.k. Smirnoffska huset förenade flera hus av olika format till en L-formad helhet. I slutet av 1800-talet bestämde sig statsrådinnan Smirnoff för att använda gården som sommarvilla. Hon flyttade till lägenheten i övre våningen och nedre våningen uppdelades i hyresbostäder.

HUONEKALUJEN ARVOA JA
HISTORIAA KUNNIOITTAVA
KONSERVOINTI JA RESTAUROINTI.

Huonekalukonservointi Niko Niinioja Tmi,
puhelin 050 411 1245
email: niko.niinioja@gmail.com
www.konservointiniinioja.com
Ruuikitie 11 A, Strömforsin ruukki, Loviisa, Punavuori, Helsinki

**HYVÄ PALVELU JA
LAAJIN VALIKOIMA!**

BRA SERVICE OCH
STÖRSTA SORTIMENTET!

PERINTEISIÄ
KIERRETTÄVIÄ
OVIKELLOJA!

BREVINKAST!

IKKUNAHELA-
UUTUUKSIA!

KIRJELUUKKUJA!

ESPANJOLETTEJA
ERI MALLEJA!
ESPAÑOLETTER!

PORTINHELOJA
SARANOITA
OVENKAHVOJA
PAINIKKEITA!

HANDTAG OCH GÅNGJÄRN FÖR DÖRRAR, FÖNSTER
OCH MÖBLER!

KALUSTE-
VETIMIÄ!

HELAKAUPPA.com

HELOJEN ERIKOISLIIKE - BESLAGSSPECIALISTEN

Hämeentie 20, 00530 Helsinki p. 09-71 71 72 info@hokola.fi

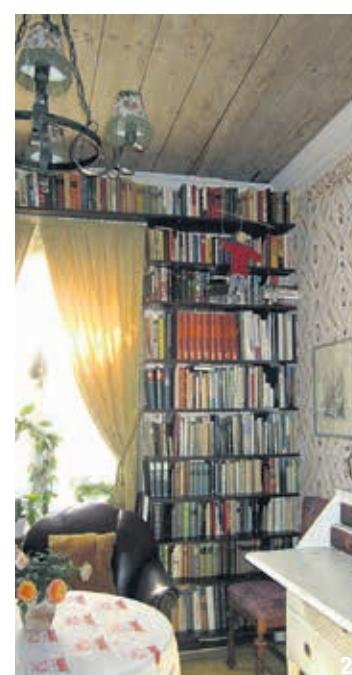
Liisantalo

20 Liisantalo
Mariankatu 2 C

Liisantalon entiseen taloon rakennettu, osin saviseinäinen Tuhanen tuskan kahvila on kaikkien rakastama. Itse Liisantalo -1800-luvun alussa rakennettu - on kunnostettu omin käsin ja perinteitä kunnioittaen asumiskiellossa olleesta rähjästä hurmaavaksi taiteilijakodiksi. Lähes kaikki on tehty itse, kierätysmateriaaleja hyväksi käytetään, muun muassa tapetit ovat käsin maalatut. Kiivetty sisäpiha tarjoaa oivan esimerkin siitä, miten puutarha voi kokoistaa pienessäkin tilassa. www.liisantalo.fi

1. Taiteilija Taisto Huttunen on Liisantalon isäntä. 2. Liisantalon kirjastossa on käsin maalatut tapetit.

LIISANTALO
Mariankatan 2 C

Huset byggdes i början av 1800-talet. Det hade redan förklarats obeboeligt, men de nya ägarna har med respekt för traditionerna på egen hand renoverat huset till ett charmerande konstnärshem. Skomakarmästarens gamla stall är numera ett förtjusande kafé - Tuhanen tuskan kahvila. Den stenlagda innergården är ett fantastiskt exempel på hur också en liten gård kan bli en underbar trädgård.

AURINGON PUOLELLA
Mariengatan 2 B

Huset är byggt i början av 1800-talet, och var år 2005 i så eländigt skick att besökarna frågade sig hur det allts skulle gå att göra nånting åt det. Men huset har nu fått en ny stenfot, nya stockvarv nertill, ett nytt tak och en ny farstu. Innerväggarna är beklädda med spännpapp som fått nya färger och på den lilla innergården har man skapat en trädgårdspärla som smeker både syn- och smaknäver.

PITKÄNPÖYDÄNTALO
Mariengatan 7

Huset är ursprungligen byggt år 1856. Det unga lärarparet som köpte huset 1993 hade sannerligen användning för hammare och spik då de under ett sabbatsår från lärarjobbet vid sidan av studierna byggde en stor veranda. Man tog också itu med de misslyckade lösningsar som gjorts i samband med moderniseringar på 1980-talet, i enlighet med principerna för god byggnadsvård och Museiverkets direktiv.

Keskeneräisyden sietämistä

21 Auringon puolla
Mariankatu 2 B

Jo 1800-luvun alkupuolella rakennettu talo oli vuonna 2005 niin karseassa kunnossa, että kävijät ihmettieliävät ääneen, miten tästä voi tulla mitään. Seinissä oli lahoreikiä, haju oli sanoinkuvaamaton edellisten asukkaiden jäljiltä.

Perusteellisessa remontissa rotisko muuttui kuitenkin viettäväksi kodiksi, jota kruunaan aurinkoinen lasikuisti.

Talon remontin alkuvai-

heet on ikuistettu kirjaan nimeltä Auringon puolla - jättujen ajatusten talo (Topos 2006) ja talon "keskeneräisyden sietämisen filosofia" on tehty useita televisio-ja radio-ohjelmia.

Pikkuiselle pihalle on rakentunut sekä silmiä että makuhermoja hivellevä "herkkupuutarha". www.topos.fi

1. Talon kunnostuksen yhteydessä kaksi vanhaa porstruaa vaihtuivat avaraan lasikuistiin.
2. Lattialankut löytyivät Valkealasta.

Komea lasikuisti kruunaa Pitkänpöydäntalon

22 Pitkänpöydäntalo
Mariankatu 7

Opettaja-taiteilijaperheen lempioleskelupaikaksi muodostunut kuisti kruunaa

1856 rakennettua Pitkänpöydäntaloa, jossa on ollut aikoinaan kolme erillistä asuntoa.

Taloa on korjailtu pikku hiljaa ja 1980-luvun modernien remonttiajatuksen epä-

onnistuneita ratkaisuja on muutettu oikeaoppisen perinnerakentamisen puitteissa, Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Talossa on myös keskitytty puulämmitykseen.

Suuri hyötypuutarha antaa paljon silmäruokaa. Ulkorakennusten seinillä on taiteilijaaidin töitä ja pihalla kotkottelevat Onneli ja Anneli-elokuvan tähtikanat.

Kuvat:

- Uusi kuisti on saanut jo ulkomaalin, sisällä riittää vielä viimeisteltävää.
- Perintölipasto ja -taulu löysivät paikansa olouhuoneesta.
- Pihalta löytyy taiteilijaemännän monenlaisia luomuksia monista eri materiaaleista - kuten kanaverkkomekkoja.

SEKOITA OMAT VÄRISI PIGMENTISTÄ!

Paljon eri väriä varastossamme! Tilattavissa myös isoja eriä! Myös sellakaa, jäni liima, pellavaöljyä, hopea-, kulta- ja pronssijauheita

Art DAISY

Mannerheiminkatu 13, Porvoo
P. 019 581 822
www.art-daisy.fi

PEKABE OY
SÄHKÖASENNUKSIA
EL-INSTALLATIONER

PAUL BERGSTRÖM
GSM 041 548 7090

PORVOONKATU 4, 07900 LOVIISA
PEKABE@SULO.FI

RESTAUROINTI PIIANPEILI

Entistä Ehompi
Satu Orenius p. 0400 832 158
Restaurointi Piianpeili
Sirkku Mannerkoski p. 040 7459 386
Aleksanterinkatu 13 Loviisa

Vanha talo, välitala ja uusi rakennus

23 Puutarhakatu 36 A
Puutarhakatu 36 A

■ Puutarhakatu 36 A:ssa on tapahtunut mittavia muutoksia sitten viime vuoden. Etupihalla puutarhoineen on myllerryysvaiheessa, sen läpi on raivattu uusi sisääntulo.

1700-luvulla rakennettu aiemmin vedetön ja viemäritöni hirsitalo oli seisyyt pitkään tyhjillään, kunnes nykyinen omistaja osti sen pari vuotta sitten.

Museoviraston suojeleman rakennuksen fasadi on säilytetty ennallaan. Lautainen takaosa on purettu ja sen

tilalle on noussut vanhaan 3, 4 metriä korkeaan tupaan ja keittiöön sekä talon historialliseen tyylisiin yhdistyvä uudisrakennus.

Rakennukset yhdistyvät toisiinsa väliosalla. Uudessa osassa on keittiö, kylpyhuone, sauna, kodinhoitohuone ja wc.

Varsinaiset asuinhuoneet sijoittuvat vanhan osan puolelle.

Teräsportaat vievät ylös Mäkkijalle. Lasitilli-ikkuna on hauska yksityiskohta, joka antaa asukkaille yksityisyyttä.

Kai Anderssonin raken-nuspiirustukset ovat nähtävissä paikan päällä.

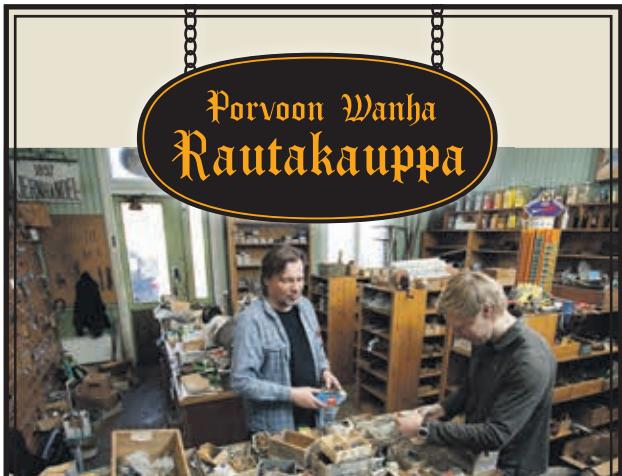
1. Koko etupiha mylläantyi rakentamisen yhteydessä.
2. Vanhaa hirsitaloa ja uutta mukavuusosiota yhdistää erikorkainen tila.
3. Metalliportaat johtavat Mäkkijalle. Lasitilli-ikkuna antaa privaattiutta perustiloille.
4. 1700-luvun talossa ei ollut vettä eikä viemäriä. Nyt ne on vedetty uuteen osioon. Kuva Eddie Brucen arkisto.

TRÄDGÅRDS-GATAN 36 A

Trädgårdsgatan 36 A
Det på 1700-talet byggda huset hade länge stått obebott, då den nuvarande ägaren köpte tomten för ett par år sedan. Fasaden som är skyddad av museiverket kommer att bli oförändrad. Nu är byggnadens väggar rivna till stockarna och golven är öppnade. Husets bakre del som är senare byggd av bröder får ge vika för ett nybygge som stilsmässigt passar till den historiska delen, dvs den 3,4m höga stugan och köket.

LVI N-E Johansson
puh. 0400 802 968

Wanha Rautakauppa mukana Loviisan Wanhat Talot -tapahtumassa 24.-25.8.2013.

www.porvoonwanharautakauppa.fi
Vanha rautatieasema | Vanha Hämeenlinnantie 5
puh. 040 707 4753

Leikkaa talteen!

WILDEMANS®

MEHUASEMA

Tuorepuristettu mehu viinimarjoista, kirsikoista, luumuista, kriikunoista, mustikoista, puolukoista, omenoista, pääryynöistä. Kaikki marjat ja hedelmät!

Ajanvaraus 24 h
0400-626299

Wildemansgård, 07750 Isnäs

Leikkaa talteen!

1

2

3

Kaunis Vackerbacka

24 Vackerbacka
Puutarhakatu 34

Karvoset muuttivat kahden vuoden rempan jälkeen Vackerbackan pohjoistaloon tään keväänä, eteläinen osa on edelleen kunnostusta vaille. Asuttuun osaan rakennettiin myös nelilapsisen perheen tarvitsema kylpyhuone.

Komea porttilaito Suolatorin laidalla on rakennettu 1700- 1800-luvuilla. Tontilla on sijainnut aiemmin jopa 9 rakennusta, osa niistä on edelleen jäljellä.

Karvoset ovat tehneet hirrelle purettuun taloonsa täysremontin. Vuotanut katto

oli aiheuttanut mittavia vahinkoja ja osa kosteusvaurioituneista hirsistä jouduttiin vaihtamaan kokonaan. Talo on saanut myös uuden katon ja raikkaan uuden värin.

1. Vaikka talo on vanha, voivat mukavuudet olla huippumodernia.
2. Vanhempien makuuhuone odottaa tapeteja.
3. Vanha ovi on kaunis sisustuselementti.
4. Vackerbackassa yhdistellään vanhaa ja uutta.
5. Elämä vaatii kauneutta, sanoo tekstitilaiteilijaemäntä Tina Karvonen

4

5

VACKERBACKA

Trädgårdsgatan 34

Det enda huset i Lovisa med inkörsport i mitten är byggt på 1700-1800-talen. I de 9 byggnaderna som finns på tomten har det bott männskor allt från skeppare till lös. Taket har läckt på många ställen och försakat stora skador. De nya ägarna kommer att renovera hela huset och har som mål att den unika byggnaden skall omfatta ett arbetsrum/affärsutrymme för värdinnan som är textilkonstnär, samt framför allt ett fungerande hem för familjen på sex personer!

Lapinjärvellä

HOMEKOIRAPALVELU VITO Oy

Varmat ja hyvin koulutetut homekoirat

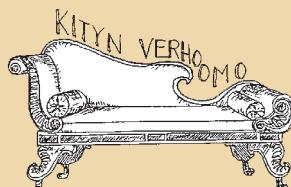
Tilaa homekoirat paikallistamaan vauriot, jos epäilet hometta asunossasi tai työpaikalla.

Nämä vältty turhiltä rakenteiden avauksilta ja säätää korjauskustannuksissa.

Pukarontie 356
P. 050 521 6453

www.homekoirapalveluvito.com

- Huonekaluverhoilu
- Verhoilukankaat ja -materiaalit
- Venetyynyt
- ym.

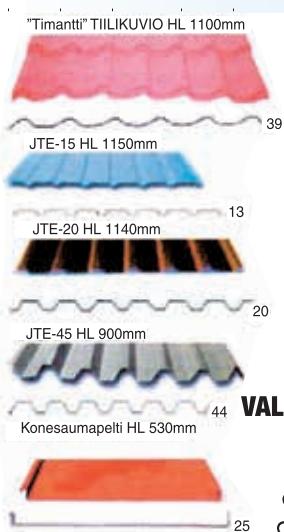
Verhoilija
Kirsi Karinto
Nordenskiöldinkatu 23,
Porvoo
P. 0400 718 993

OMAKOTITALOJEN SÄHKÖASENNUS JA SUUNNITTELU

0500 497 171 • (019) 514 079
07955 Tesjoki

SÄHKÖASENNUSLIKE
HANNU STENGÅRD

TYYLIKÄSTÄ JA KESTÄVÄÄ PELLISTÄ!

**Katto- ja seinäprofiilit, listat ym.
Lisätarvikkeet sinkittynä tai väripinnoitettyinä asiakkaan toivomien mittojen mukaan.
Nopea toimitus n. 2-3 vrk.**

PYYDÄ ESITE!

RAKENTAJAN JA SANEEERAAJAN PELTIPALVELU

**VALMISTUS-ASENNUS-MYYNTI
49270 PYHTÄÄ**

Puh. (05) 353 3460

Leikkaa talteen

Suodatuskasettipaketti - kaikille jätevesille soveltuva maasuodatusjärjestelmä

- mitoitettu 1-5 henkilölle
- suodatuskentän tilantarve vain 6 m²
- tarjous hinta 2900,00 €

Suunnittelu, myynti, asennus ja huolto. Kauttamme myös pienpuhdistamot ja harmaavesisuodattimet.

PIPE LIFE
YMPÄRISTÖ

ota yhteyttä!

Pienpuhdistamot Nissinen
p. 045 8686 390 | info@puhdistamot.fi | www.puhdistamot.fi

Iso tupa, keittiö ja

makuuuhone sekä kuisti

yhteensä 80 m². Rakennusvuosi n. 1910.

Puutarhatontti 3000 m², jolla rakennusoikeutta jäljellä

toiselle talolle. Pihapiirissä aitta ja puuliiteri, pääraakennus

suojeiltu. Sähköt on ja muu kunnallistekniikka rajalla.

Asemakaavoitettu alue. Tule ja ihastu! Hinta 68000 €.

Antti Vesterinen, puh. 0400-743760

anttivesterinen@hotmail.com

Ajurintalosta löytyi vain tervettä hirttää

25 Ajurintalo
Puutarhakatu 32

Vuonna 1909 rakennettua Ajurintaloa ei oltu korjattu sitten 1950-luvun, joten se oli välittynyt eri aikojen moderneilta, mutta perinnekorjausken kannalta vääriltä ratkaisulta.

Seiniä hirrelle vedettäässä löytyi vain tervettä puuta

ja suuri osa talon hirsistä on todennäköisesti peräisin samalla tontilla aiemmin olleista puretuista rakennuksista. Vanhan tallin hirsii on kaiverrettu 1790.

Remontissa on edetty ajan kanssa. Ensimmäiseksi siirryttiin öljystä kaukolämpöön, sitten korjailtiin ulkorakennukset saunatiloja. Talon käyttövesiputketkin on uusittu.

Kahdesta huoneistosta koostunut talo oli sisältäkin 50-luvun henkinen. Sen huomaan parhaiten keittiöstä sekä ruokailu- ja olohuoneen tuon ajan tapeteista.

Hyvinä ovat pysyneet, sillä talo on ollut viimeisten kymmenien vuosien ajan melkein käyttämätön. Omistajat ovat nimittäin asuneet Australiassa, Heikki Pora sanoo.

Porat ovat antaneet talolle

vähitellen omaa ilmettään. Pienempi huoneisto on nyt yhdistetty suurempaan. Kuopuksen huoneessa kukkivat keltaiset ruusut ja vanhempien osin vielä työn alla olevassa makuuuhoneesta löytyy kahdelta seinältä kultaisia liljoja mustalta pohjalta, molemmat tapetit ovat Pihlgren ja Ritolan mallistosta.

1. Olohuoneen tapetit ovat 50-luvulta, sisustus täitä päivää.
2. Kuopuksen huoneen seinillä kukkivat keltaiset ruusut.
3. Vanhempien makuuuhoneen kaksi seinää jää hirsille.
4. Kylmästä vintistä on muodostunut chillailuhuone.
5. Kakluuni on Gesellius-Lindgren Saarisen toimiston suunnittelema.

Oy Ab Loviisan El-Sähkö

SÄHKÖASENNUKSET
VALAISINMYYMÄLÄ

Av. ark. 9-17
la 9-13
Mariankatu 20
LOVIISA
© (019) 532 037

RENGAScenter.fi
RENGAS CENTER

Renkaat kuin renkaat
- 24 h päivystys -

Kuggom - Porvoo 0400 270 515
Karjaa 0400 104 181

DÄCK-RENGAS AB

KUGGOM p. (019) 512 188 Lapinjärvantie 444
PORVOO p. (019) 585 833 Työpajatie 15
KARJAA p. (019) 233 599 Ensikuja 13

Vanha hirsimökki

Koskenkylässä, 70km Helsingistä, Porvoon ja Loviisan puolivälissä. Vanha Viipurintie 50, 07700 Koskenkylän saha.

Iso tupa, keittiö ja makuuuhone sekä kuisti yhteensä 80 m². Rakennusvuosi n. 1910. Puutarhatontti 3000 m², jolla rakennusoikeutta jäljellä toiselle talolle. Pihapiirissä aitta ja puuliiteri, pääraakennus suojeiltu. Sähköt on ja muu kunnallistekniikka rajalla. Asemakaavoitettu alue. Tule ja ihastu! Hinta 68000 €.

Antti Vesterinen, puh. 0400-743760
anttivesterinen@hotmail.com

LVI O. VUOKKOVAARA OY

- Myynti • Asennus • Huolto
- Varaosat • Öljjypoltintyöt
- Ilmalämpöpumput

Avoinna ma-pe 7-17, la 9-13
Ratakatu 8, 07900 Loviisa
Puh. (019) 533 325, 0400 656 374
Fax. (019) 515 766
lvi.vuokkovaara@sulo.fi | www.lvivuokkovaara.fi

Hanakat
JOTTA KOTI TOIMISI

24housing

Oletko ajatellut asunnon myyntiä?
Tarjoamme ilmaisen ja luotettavan arvion, tämän hetken markkinatilanteessa. Ota yhteyttä, alueella on kysyntää kaikenkokoisista asunoista.

Piritta Maho
Alue-edustaja
040 152 5310
piritta.maho@24housing.com

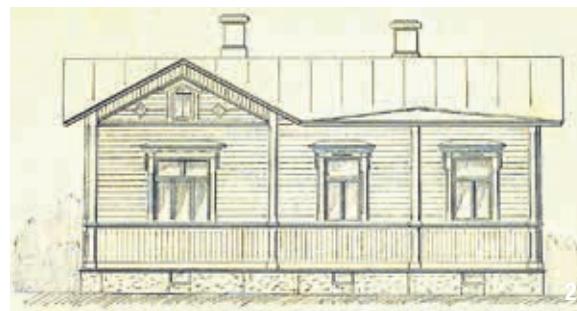
Raija Westerlund
LKV
040 195 2671
raiжа.westerlund@24housing.com

ME TEEMME
Sinulle
onnistuneen
asuntokaupan!

Palkkiotarjous alk.
2,5%
sis. alv.
ILMAINEN ARVIOINTI!

24Housing Oy LKV Mannerheiminkatu 3, 06100 Porvoo
s-posti: etunimi.sukunimi@24housing.com | www.24housing.com

UUSI PIHAKOHDE!

VILLA MATTSSON

Trädgårdsgatan 33
[enbart gårdsplanen]

Villa Mattsson är ett utmärkt exempel på hur nytt och gammalt råkas - mot gatan syns det tämligen anspråkslösa gamla huset, men från gården sett ter sig byggnaderna som en modern helhet. De första ritningarna till huset är från 1825, då där fanns två bostäder med egen färs-tu mot gården. Huset har utvidgats några gånger mot gårdsidan. De gamla utvidgningarna revs 2003 och i stället byggdes helt nya bostadsutrymmen. Bastun och tvättstugan finns i den nya delens källare.

Villa Mattsson avartuu pihan puolelle

26 Villa Mattsson

Puutarhakatu 33

Villa Mattsson on erinomainen esimerkki siitä, miten uusi kohtaa vanhan - kaudelle pään varsin vaativat talovanhusten avautuu pihan

puolella aivan toisenlaisena, modernina kokonaisuutena.

Talon piirustukset löytyvät enimmäistä kertaa vuodelta 1825, jolloin talossa oli kaksi asuntoa kaksine pihanpuolisine porstuoineen. Taloa on laajennettu pihan puolelle muuttamaan otteeseen. Vanhat

laajennukset purettiin 2003, jolloin talo sai kokonaan uuden Kai Anderssonin suunnittelemien asuintilaosion.

Sauna, pesutupa ja avara takkahuone sijaitsevat uuden osan kellarissa, josta pääsee suoraan ulkoterassille..

Sisäänpääntikerroksesta

löytyy tilava keittiö, verantamainen ruokahuone sekä eteistiloihin liittyvä wc. Ylin kerros käsittää makuuhuoneen ja siihen liittyviä säilytystiloja.

1. Kaareva verantamainen ruokahuone on valoisa. Uusi lisäosa istuu kokonaisuuteen mutkattomasti.

2. Vuoden 1825 rakennuspiirustuksissa talossa oli kaksi asuntoa.

3. Ulkorakennukset ovat 1900-luvun alusta. Niissä on myös sepän toimiva paja.

Keittiö ja ruokasali vaihtoivat paikkoja

27 Ringström

Puutarhakatu 31

Ringströms gård muuttui alun remonttikaaoksen jälkeen säveltäjämämuusikon ja

tanssijakoreografiopettajan kaksityttären perheen toimivaksi kodiksi.

Väliseinen repiminen on antanut lisää tilaa. Avaruutta on saatu myös aiemmin puunväristen seinäpaneeli-

leiden ja kattojen vaaleaksi maalaamisella.

Viimeisin kunnostuskohde oli keittiön siirtyminen ruokasalin tilalle. Välikatto poistettiin kokonaan, korkea mansardikatto rajautuu toiselta puolelta parveen. Entisestä keittiöstä tuli kirjasto-ruokailutila.

1. Valeikkuna on kuulunut aiemmin Pietarsaaren tupakkatehtaan.

2. Entisestä keittiöstä tuli ruokailutila ja kirjasto.

3. Uusi moderni keittiö alkaa suoraan entisestä.

Kirkosta kodiksi

28 Kyrkan

Puutarhakatu 26

1800-luvulla rakennettu talo on toiminut aiemmin myös metodistikirkkona 1960-luvulle asti. Sittemmin sen holvi-ikkunat on muutettu "asuintalomaaisiksi", joskin "kirkkomainen holvas" näkyy edelleen suuren päätyolohuoneen katona.

Kahdesta talosta yhdisteessä rakennuksessa on hyvin erikoinen sisäratkaisu, joka ihmetyttää niin asuja kuin vierailijoita: talon 70-luvulla omistanut arkitehti-pariskunta sijoitti saniteettitalat ja saunan "bunkkeriksi"

keskelle taloa.

Minimalistisesti sisustettu talo avautui kauniisti, kun puunvärisiä paneeliseiniä alettiin maalata valkoisiksi.

Villiintyneestä pöpeliköstä raivattu pengerrytä piha on myös näkemisen arvoinen.

1. Olohuoneen takaseinällä sijaitsi aikoinaan metodistikirkon alttarit.

2. Puupaneelien maalaaminen valkoisiksi raikasti huoneet.

3. Keittiön leivinuuni on osa talon keskiosan "bunkkeria".

KYRKAN

Trädgårdsgatan 26

Huset byggdes på 1800-talet och har fungerat bl.a. som metodistkyrka fram till 1960-talet. Sedermore har fönstren gjorts mera bostadsmässiga, även om den kyrkliknande valvkonstruktionen alltjämt syns i taket i det stora vardagsrummet i den ena gaveln. Byggnaden har en mycket speciell planlösning: den arkitektfamilj som ägde fastigheten på 1970-talet placerade sanitetsutrymmen och bastun mitt i huset. Huset blev mycket ljusare och öppnare då de träfärgade panelerna målades vita

VILLA JOSE
Trädgårdsgatan 21
Den äldsta delen av det gröna huset är byggt omkring 1850 och den första köpbevet gällande fastigheten är från 1971. Huset har utvidgats senare både på brädden och höjden. Delen mot gården byggdes i början av 1900-talet och vinden med mansardtak på 1940-talet. De nuvarande ägarna lät bygga två sovrum och bastu på den tidigare kalla vinden. Man kan även beundra två vackra kakelugnar från Rakkolanjoki

SJÖMANSSTUGAN
Trädgårdsgatan 13
Tidens tand har gått hårt åt den lilla sjömansstugan som länge stod obebodd och första gången omnämns 1825, men tydligt är byggd före det. Man har rivit ner en del av huset, som var i dåligt skick och man kommer att utvärda huset med en modernare del, som kommer att omfatta kök och badrum.

Rohkeasti punainen lattia

30 Villa Jose
Puutarhakatu 21

■ Vihreän talon vanhin osa on rakennettu noin 1850 ja talosta löytyy kehystettyynä sen ensimmäinen kauppiaskirja vuodelta 1871.

Vanhimman pojaaan mukaan nimensä saanut Villa Jose oli tuolloin kadun reunaan myötäilevä pitkälainen rakennus.

Sitemmin talo on kasvanut niin pituutta kuin leveyttä. Pihanpuoleinen osuuus on rakennettu 1900-luvun alussa ja mansardikattoinen vintti 1940-luvulla.

Talon nykyiset asukkaat remontoivat 2005 aiemmin kylmään kaksi makuuhuoneita, toisen vanhemmille ja toisen pojilleen. Sieltä löytyy myös rakennusinsinöörin suunnittelema sauna.

Toisen kerroksen sauna on loviisalaista ylellisyyttä. Porvoon vanhoissa puutaloissa sellaista ei sallita.

Huomionarvoinen on myös vanhempien makuuhuoneen kingsize-sänky, joita tapaa toisinaan hotelleissa, ei niinkään kodeissa. Sinne mahtuu tarpeen tullen koko perhe.

Ålakerrassa voi ihailla kahta komeaa Rakkolanjoen kaakeliuunia.. Huonekalut

ovat tulleet perintöinä ja löytynneet huutokaupoista sekä kirppiksiltä. Ja kaiken kruunaa upeanpunainen lattia!

Nyt on kunnostettu keittiö, seuraavaksi ryhdyttääneen ulkomaalauskseen puutarhan odottaessa sitkeästi omaa vuoroaan.

1. Vauhkoset ovat keräilleet vanhoja kauniita huonekaluja jo ennen talon hankintaa...

2. Talossa on kaksi komeaa Rakkolanjoen kakluunia.

3. Ruusutuoli on huutokauppalöytö.

4. Viimeisin remppa tehtiin keittiossa.

HUOMIO kattoremontoijat!

Teemme kaikki rakennus-
pelti- ja metallityöt
luotettavasti usean
vuosikymmenen
kokemuksella:

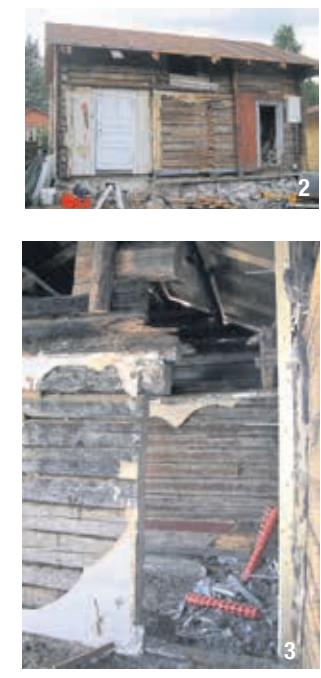
- kaikki profili- ja konesau-mapeltikatot asennettuna alusta loppuun (purku- ja puutyöt sekä uuden asennus)
- sadevesijärjestelmät
- kattoturvatuotteet (lumiesteet, seinä- ja lapetikkaat ym.)
- piipunhatut ja pellitykset
- kustannusarviot ilman veloitusta

Profilipellit alk. .... 7,- /m²
Tiilijäljitelmä profilipelti alk. .... 9,80 /m²
Lukkoponttipellit (classic) alk. .... 14,- /m²

Meiltä myös kattojen
kuntotarkastukset sekä
konsultointipalvelu

Kuninkaantie 1253,
07130 Anttila
micke@hasses-smedja.com
www.hasses-smedja.com
0400 557631

PELTI & METALLI
Hasses Smedja
PLÄT & METALL

1. Pienellä tontille saatii mukavuusosi riittävästi tilaa vain kaivamalla alaspin.
2. usio-osa liitettiin 1700-luvun mökkiin.
3. Vanha osa on vielä kunnostukseen alla.

Nyt ollaan jo voiton puolella

31 Merimiehen mökki
Puutarhakatu 13

■ Mattssonin perheen pitkä odotus on voiton puolella. Pian päästään muuttamaan omaan kotiin.

Pikkuiten merimiehen mökki on merkitty ensimmäisen kerran vuoden 1825 karttoihin, joskin talon katumuoleinen ryhdikäs osa

on rakennustavoista päätelten pystytetty jo 1700-luvulla.

Kauan tyhjillään seissee taloon ei tullut vettä eikä siinä ollut viemäröintiä. Kaikki oli vinksin vonksin, mutta Mattssonit näkivät talon mahdollisuudet.

Pihan puoleinen osin romahdantut uudempi osa purrettiin kokonaan.

Sen tilalle on rakentunut

Honkarakenteen avustuksella moderni "mukavuusosio", jonne talon keittiö ja saniteettilat sijoittuvat. Niiden alla on kellaritila.

Vanha osa on vielä työn alla, joskin seinät on saatu jo hirrelle.

Sinne tulee kaksi huonetta ja portaat yläkertaan, lasten makuutiloihin.

VILLA LINDHOLM

Södra åsen 3 A

Man vet inte exakt hur gammalt huset är, eftersom det flyttades till sin nuvarande plats från Ryssland i början av 1900-talet. Villa Lindholm är det enda hus som finns kvar av byggnaderna uppe på åsen under Lovisas badhuspok. Huset renoveras långsamt och pietetsfullt. De många vackra inredningsdetaljerna och möbelnerna vittnar om alla de år de nuvarande ägarna tjänstgjort i Afrika och Fjärren öster.

VILLA EKHOLM

Kretsgången 8

Föräder till den nuvarande ägaren byggde huset år 1890. Den vänstra flygeln byggdes något senare för ryska badgäster: ett större rum för herrskapet, ett mindre för tjänarinnans bruk. Eftersom huset under alla år varit i samma släkts ägo har det inte gjorts några större ombyggnader eller reparationer utan man har endast reparerat det nödvändigaste.

Venäläinen siirtovilla Kannakselta

32 Villa Lindholm

Eteläharju 3 A

■ Villa Lindholm sijaitsee Eteläharjulla. Rakennuksen tarkkaa ikää ei tiedetä, se on siirretty paikalleen viime vuosisadan alussa Venäjältä.

Se on säilynyt ainoana Loviisan kylpyläkaupunkilois-

ton aikaisista harjun rakennuksista - muut ovat tuhotuneet paloissa. Remontissa yhdistettiin neljä vuokravuuntoa.

Sisustuksen monet kaunuit yksityiskohdat ja huonekalut kertovat nykyisten omistajien Afrikassa ja Kauko-Idässä viettämistä virkavuosista.

Pihan kirppikseltä löytyy

vanhoina huonekaluja sekä sisustustarvikkeita - emännän Entistä ehompi- yritys entisöi ja verhoilee.

1. Villa Lindholmissa löytyy Kauko-

Idän aarteita.

2. Avokuisti odottaa edelleen ovea.

3. Vanhasta ikkunasta on saatu näyttävä peili.

Ihana naisten talo

33 Villa Ekholm

Ympyrätie 8

■ Villa Ekholmin nykyisen omistajan isoäidin isä rakensi talon 1890. Vasen siipi rakennettiin venäläisille kylpylävieraille: isompi huone herrasväelle, pienempi kamipalvelijalle. Talo on ollut aina saman suvun omistuksessa - siirtyen aina äidiltä tytärelle - joten siellä ei ole

tehty perusteellisia remontteja: paikkoja on korjailtu vain tarpeen vaatiessa. Taloa ympäröi laaja puutarha: valtava yli 100- vuotias omenapuu ja monimuotoinen, kekseliästi rakennettu hyötypuutarha.

1. Hanne Aromaalla on superviherpeukalo: kaikki kukkia ja viheriöi.

2. Talon uudempia osia rakennettiin aikoinaan venäläisille kylpylävieraille.

www.lindenurakointi.fi

- Sähköasennukset
- Sähkösuunnitelmat
- KNX -ohjelmointi
- Ilmajohtotyöt
- Maakaapeloinnit
- Kaapeliauraaukset

- Elinstallationer
- Elplanering
- KNX -programmering
- Luftkabelarbeten
- Jordkabelarbeten
- Kabelplongning

Sähköpätevyysluokka S1 - Elbehörighet EB1

Lindén B Ab
Skärgårdsv. 421
07940 Lovisa
beni@sulo.fi

Energiapäivä lauantaina 7.9. klo 10-13!

Vietä hauska päivä kanssamme. Ohjelmaa on piha-alueella ja pihalle pystytettyssä teltassa. Samalla vietämme pääkonttorimme 100-vuotissyntäreitä joten ovat avoinna kaikille.

Ohjelma

- Benny Törnroos ja Muumit klo 10.30 ja 12.00. Tutut sävelet innostavat laulamaan ja tanssaheteen.
- Vieraile eri osastoillamme. Kysy ammattilaisilta energia-asioista.
- Tutustu tarkemmin valvomomme, jossa seuraamme sähköverkon tilannetta.
- Näytillä oma sähköautomme ja suurin verkonrakennuksessa käytettävä työautomme.
- Isnäsin VPK esittelee toimintaansa.
- Kerromme Energiani -palvelusta ja uudesta häriötekstiviestipalvelusta.
- Hembölen kotieläinpisto tuo juhlimaan viehättävät eläimet kanssamme. Pääset myös kokeilemaan talutusratsastusta.
- Tarjolla lohikeittoja ja ruisleipää, kahvia, mehua ja pullaa sekä tieteenkin iloista ohjelmaa.

Tervetuloa!

PORVOON ENERGIA – Luonnollinen valinta
BORGÅ ENERGI – Ett naturligt val

Mannerheiminkatu 24 | 06100 Porvoo

VILLA HELMI SCHILDTS HUS/
Seppälävägen 3
Huset, som kallas Schildts hus, flyttades i början av 1900-talet på den stenfot, där Runars Schildts mormors torp i tiden fanns. Huset har fått en tillbyggnad 2002, så att husets fasad blev symmetrisk. I och med nya ägare förnyade man på hösten 2011 hela övre våningen samt golven, ytorna, el och rör - på fem veckor och två dagar! Inredningen följer den bondromantiska franska Jeanne D'Arc Living - stilens.

Vaalea koti viehättää

34 Villa Helmi (Schildtin talo) Seppäläntie 3

Villa Helmen sisustuksen vaalea ja kepeä ranskalaisten maalaistyli ihastuttaa monia. Saara Nordmanin makua voi ihailla myös hänen Mariankadun sisustusliike/kampaamo Livingroom Beauty et Home-liikkeessään, jonka tuotteita testataan usein Villa Helmessä.

Modernin sisustuksen tyssija, aiemmin Schildtin taloksi kutsuttu rakennus, on siirretty 1900-luvun alkupuolelta muualta sille kivijalalle, jolla sijaitsi aikoinaan kirjailija Runar Schildtin mummoma.

Pikkuita tupaa on laajennettu symmetrisesti vuonna 2002, samaan aikaan taloon rakennettiin myös pieni kuisiterassi.

Kun Nordmanit ostivat Villa Helmensä, talossa uusittiin

syksyllä 2011 koko yläkerta sekä lattiat, pinnat, sähköt ja putket - viidessä viikossa ja kahdessa päivässä.

1. Keittiön uunin ympärille on vanhoja tavarointia.
2. Emäntä rakastaa peilejä.
3. Taulutelevisio ei vie huomiota vanhoilta eikä pöntöönnista luovutta.
4. Vanhat hirret maalattiin valkeiksi.

LAURA ASHLEY

LAURA ASHLEY VANHASSA PORVOOSSA

Tapetti- ja verhomallistot
Huonekalut tilaustootteina
Laadukkaat sisustustyöt

Apunasi on 6 kalustepuuseppää, maalaria ja tapetointiammattilaista

Ma/Mån suljettu/stängd, ti-pe/fre 10-17, La/Lö 10-15, (su/sön 12-16)
Jokikatu 37 Ågatan 37, 06100 Porvoo Borgå, 040 900 2472, anne@jaardi.fi, www.jaardi.fi

Stendahlin asiantuntijat AUTTAVAT SINUA LVI-ASIOISSA!

Cinderella sähköpolttokäymälä

Cinderella polttaa virtsan ja ulosteet korkeassa lämpötilassa mitättömäksi tuhkimääräksi.

Käymälä toimii kaikkialla missä on sähkövirta, asennustila ei vaadi lämmitystä, ei vaadi vesiliitäntää, jätetankkia tai kemiallisia aineita.
Kysy lisää!

Täydellinen valinta kaikkialla,
missä on sähkövirta!

ilman vettä - ilman hajua
- ympäristöystävällisesti!

SAMAN KATON ALTA • LÄMPÖ • VESI • ILMASTOINTI • SÄHKÖ

OY LVIIS- K.A. STENDAHL -VVSEL AB
PORVOON SÄHKÖLIKE

LVIIS MYYNTI, HUOLTO,
ASENNUS, SUUNNITTELU
ÖLJYPOLTINHUOLTO ja
-ASENNUS JA -MYYNTI

Teollisuustie 24, Porvoo.
Puh. (019) 529 6000, fax (019) 580 776

Italialaisia herkuja

UUSI KOHDE!

35 Casa Benitalia

Haravankyläntie 9

■ 1800-luvun loppupuolella rakennettu talo ihastutti italialaisen tanssijakoreografi **Beniamino Borghin** vaatimattomuudellaan – siinä ei ollut mitään suurellista.

Talo käy pikku hiljaa läpi mittavaa remonttia - seiniä on riisuttu, lattioita avattu, uusia rakennettua tilalle.

Työ on ollut täysin uutta isännälle, mutta ystävät ovat tarjonneet auliisti apuaan. Talossa on jo pidetty "Under

renovation" konserttikin. Ajan henkeen kuulumattomat ikkunat vaihdetaan myöhemmin epookin mukaisiin ja talo saa uimseen rakenne julkisivuisänkäynnin tilalle lasikuistin.

Isäntä asuu toistaiseksi uudemmassa piharakennuksessa.

LWT-päivinä hän tarjoilee terassillaan – italialaisen sukunsa avustamana - italialaisia herkuja.

Tarjolla on myös improvisatiotanssia.

1. Tästä astuaan italialaisen Benin suomalaiseen unelmaan.
2. Olohuone on saanut uuden lattian, liian suuri moderni ikkuna on edelleen silmätiikkuna.

CASA BENITALIA

Räfsbyvägen 9

Den italienska danskoreografen Beniamino Borghi som berikat Lovisa kulturliv blev förtjust i huset som byggdes i slutet av 1800-talet på grund av dess anspråkslöst - ingenting i huset var storslaget. Huset genomgår nu i långsam takt en grundlig renovering.

ANTBY HERRGÅRD

Södra Fredsbyvägen 2

Storskrapis "possessionsgård" nämns för första gången 1696 i Pernå historia. Man vet inte exakt när gården är byggd, den har förstorats under åren. Husets kulturarv är av stort värde. Man sjunger om Storskrapis i Bellmans visor och den nämns ofta i Runar Schildts verk. Gårdens förfall började 1910 i Lovisa stads ägo: först som färsotssjukhus och sedan som socialhostäder. Man har ett omfattande renoveringsarbete framför sig. Det är tur att den nya ägaren värdesätter denna älderstigna skönhet.

Viisuja ja jazzia

36 Antinkylän kartano

Eteläinen Rauhalantie 2

■ Storskrapiksen "possessionsgård" mainitaan ensimmäisen kerran Pernajan historiassa 1696.

Rakennuksen iästä ei ole tarkkaa tietoa – vanhin osa on todennäköisesti rakennettu 1600-luvun lopussa tai 1700-luvun alussa. Läntinen jatkettu pääty on nuorempi.

Talon kulttuurihistoriallinen perinne on vahva: **Bellmannin** epistoloissa lauletaan sen entisestä omistajasta ja kartano esiintyy **Runar Schildtin** teoksissa.

Kartanon alamäki alkoi 1910 Lovisan kaupungin omistuksessa: ensin kultauttaisairaalana, sitten sosiaalisessa asuntotuotannossa. Nyt oopperalaulaja Rita Bergman kunnostaa siitä uuteen uskoon.

La klo 15- **Agricolan** tyttäret esittävät viisuja, 15 e lippuihin sisältyy cd.levy. Klo 18 esiintyy **Lasse Hirven** jazztrio, liput 15 e.

1. Antinkylän kartanon peräkkäisiä huoneita voi katsoa avattujen ovi- en kautta läpi talon.

2. Talossa on hieno akustiikka ja siellä on pidetty useita konsertteja

- ILMOITUS -

KYLPYHUONEUNELMIA PUUTALOSSA

Rotisenmäki 7, 07910 Valko • 24.–25.8. klo 10–17

■ Seitsemän vuoden odotus, pihasaunan ahkera lämmittäminen ja vesien kantaminen palkittiin alkukesästä, kun tähän vuonna 1929 rakennettuun puutaloon valmisi suuri, noin 25 m² kylpyhuone.

Talo on rakennettu alun perin usean perheen asunoksi, joten vanhoja keittiötä oli kakso kappaletta – toinen sai jatkaa elämäänsä keittiönä, kun taas toinen sai uuden käyttötarkoitukseen kylpyhuoneena.

Omistaja halusi ehdottamasti talon ikään ja tyyliseen sopivan kylpyhuoneen. 20-luvun tyyliseen mustavalkoiseen toteutetun kylpyhuoneen ja 50-lukua henkivän WC:n rakentamisessa hyödynnettiin vanhaa niin paljon kuin mahdollista: toimiva leivinuuni sai ehdottomasti jäädä paikoilleen ja WC:n kalusteet ovat löytyneet kirppuoreilta.

Myös muut tilat talossa on remontoitu talon tyyliseen sopivaksi. Tekemistäkin vielä riittää, sillä vuosikymmenten saatossa taloon oli ehditty rakentaa mm. pieni WC yläkertaan ja sulkea toinen sisäänkäynneistä.

– 80-luvulla tehty WC on aika hurja! Se saa kyytiä tulevaissuudessa, ja lasikuistikin olisi aivan ihana, omistaja haaveilee. Nyt kuitenkin odotellaan syksyn pimeenviä iltoja ja rauhallisia kylpyhetkiä kynttilänvallossa.

**TERVETULOA TUTUSTUMAAN!
KOHTEESSA MYÖS PIHKIRPPIS
La 24.8. klo 10 – 17 ja su 25.8. klo 10 – 17**

Kylpyhuoneremontin toteuttanut Porvoolainen RL Rakennus ja Saneeraus Oy toteuttaa sekä yksityiskotien että taloyhtiöiden kaikki remontit ja uudisrakennusurakat. – Teemme sekä aivan pienet yksityiskotien remontit, vaikka vain yhden huoneen tapetoinnin, että suuremmat kokonaisuudet aina rakennuksen henkeä tunnoittaen ja ammattitaidolla.

Tule Suolatorille esittelypisteesiemi me keskustelemaan remonttitarpeisasi – niin pienistä kuin suurista!

RL
RAKENNUS & SANERAUS OY
www.rlraekennus.fi • 040 717 9935

- ILMOITUS -

Itäväylä kierrättää kirjoja
Loviisan Wanhat Talot-tapahtumassa
lauantaina 24.8.

**Tule ja vaihda luettu kirjasit uuteen
tai nappaa matkalukemista mukaasi.**

KIRJA- TELTTA

Nähdään
Suolatorilla!

Otamme
kirjoja vastaan
konttorissamme,
Rihkamatori A, Porvoo
(kunnantalo)
22.8. asti. Toimisto avoinna
ark. 8.30-16

Itäväylä

Fixora Oy

hammaslääkäriasisema - tandläkarcentral

**Otamme vastaan myös uusia potilaita!
Nu tider även för nya patienter!**

PORVOO - BORGÅ:
Aleksanterinkatu 26 Aleksandersgatan
puh / tel **040-764 4747**

LOVIISA - LOVISA:
Kuningattarenkatu 13B Drottninggatan
puh / tel **040-767 3767**

Palvelut:

- perushammashoito
- digitaalinen kuvaus: intraorali- ja panorama-röntgen sekä sensorijärjestelmä
- valkaisuhoidot
- viisaudenhampaanpoistot ja leikkaukset
- keraamiset paikat, kruunut ja sillat
- implanttihoidot
- parentahäiriöt
- esteettinen hammashoito

Behandlingar:

- grund tandvård
- digitalisk röntgen: intraoral- och panoramaröntgen samt sensormetod
- blekningsbehandling
- visdomstands operationer
- keramiska fyllningar, kronor och broar
- implantatvård
- bettstörningar
- estetisk tandvård

Tervetuloa – Välkommen!
www.fixora.fi

Antiikkia, luomua ja keräilyä

Aleksanterinpihan
Antiikkimarkkinat
Aleksanterinkatu 8

Loviisan vuoden 1855 suurpalon jälkeen kaupunki rakennettiin uusi keskusta. Nykyisin Aleksanterin kiinteistönä tunnettu Gololovzoffin kauppiaspalatsi on arkkitehti Chiewitchin piirtämä ja sen sisäpiha, tarjoaa oivat puiteet perinteisille Aleksanterinpihan antiikkimarkkinoille.

Kiinteistössä sijaitsee myös ravintola Bella. Se pitää pihakahvia ja tarjoaa lohikeittobuffetta.

**Itu-tori ihastuttaa
Karlskronabulevardi**

Itä-Uudenmaan Kylät ry järjestää tänäkin vuonna Loviisan Wanhat talot – tapahtuman aikana ITU-toriin Karlskronabulevardin upeassa puistossa. Tori on avoinna lauantaina ja sunnuntaina klo 10–17.

Torilla myydään sekä paikallisia että lähialueiden tuotteita ja osaamista. On hunajaa, mehuja, hiljoja, hyytelöitä, vihanneksia ja ihanaa leipää, erikoisia chilituotteita, ternimaitoa sekä syksyn saatoa.

Tekstiilipuolella löytyy monenlaisia käsitöitä ja ihania pellavaatteita, hauskoja käsilaukuja, huiveja, väitä, koruja sekä kerälysvillatattoita.

Tarjolla on myös keramiikkia ja muita käsityöläistuotteita niin puusta, metallista, lasista kuin nahastakin.

Kaikkien torilaisten tarkemmat tiedot ja tuotteet löytyvät osoitteesta www.itukylat.fi

**Loviisan
Kerälymessut
Lovisa Gymnasium
Brandensteininkatu 27**

Paikan päällä, kahdessa kerrostessa, löytyy kaikkea kaikille.

On antiikkia ja talonpoikaisesineistöä sekä sisustuskäytössä mielenkiintoista posliinia ja lasia, myös kerälylautasia ja monenlaisia pienesineitä, nukkejakin..

Militariaa, etikettejä, osakekirjoja täydentää cinderella sekä postikortit ja kuvat, myös taulut.

Kerälymessuille on ilmainen sisäänpääsy, myös wc:t ovat ilmaiset. Messut avoinna la-sa klo 10-17.

Aleksanterinpiha

Tämäkin lehti on Itäväylän liite.

Asiakaslehti, messuopas, tapahtuma- ohjelma...

**Itäväylän liite
on kustannus-
tehokas ratkaisu,**

kun haluat kertoa on enemmän
kuin yhdelle sivulle mahtuu.

Liitteellä on myös erinomainen
huomio- ja lukuarvo.

Meiltä saat liitteet myös
“avaimet käteen” -palveluna.

Kysy lisää myyntipalvelustamme
(019) 521 7520 tai myynti@itavayla.fi

Itäväylä

UUSI KOHDE!

Malli Ruotsin armeijan everstiluutnantin talosta

37 Smeds Hemman
Fantsnäsintie 95

■ Merenlahden rannalla ko-hoavan Fantsnäsin kartanon kutsutun rakennuksen oikea nimi on Smeds hemman.

Svartholman llinnoitukseen ensimmäinen komentaja Hägerflycht rakennutti **Mac Ramsay** asuman kartanon vuonna 1768. Suomesta löytyy vain kolme näitä Ruotsin armeijan everstiluutnantin puustellin mallisia rakennuksia.

Talo siirrettiin paikalleen 1802. Sen pohjapiirustuksissa vuodelta 1805 näkyy myöhemmin poissahattupääty. Rakennusta jäsentävä neliruutuiset ikkunat. Kaunis kuisti on lisätty kokonaisuuteen 1800-luvulla. Huonekaluista vanhimmat ovat 1600-luvulta. Osa on hankittu kirppisiltä - jopa

jätelavoilla! - ja kunnostettu epookin hengen mukaisiksi.

- Lähes kaikki suvun muotokuvat ovat kopioita Espoon kartanon alkuperäismaalauskirjista, Mac Ramsay lisää.

Alakerrassa on työ- ja vierashuone sekä avara sali. Vaaleanpunaisen kuninkaitten salongin seinällä on Ruotsin kuninkaitten muotokuvasarja.

Ruokailutilan "mustassa huoneessa" istutaan muun muassa 1600-luvun rokokootuleissa.

Huoneen suuri kaappikello on Anjalan kapinan jälkeen teloitettuun **Johan Henrik Hästeskon** suvun perua: sureva leski maalautti kaikki huonekalunsa mustiksi.

SMEDS HEMMAN
Fantsnäsintie 95, Fantsnäs
Den första kommandanten på Svartholm, Hägerflycht, lät bygga Smeds hemman 1768 som nu bebos av Mac Ramsay. I Finland finns endast tre byggnader av samma modell som Sveriges armés överstelöjtnantens bostäder. I de ursprungliga planerna ser man den södra gaveln, som sågats bort senare. De äldsta möblerna är från 1600-talet och har alla sin egen historia. Det stora golvuret har tillhörts Johan Henrik Hästeskos släkt, som avrättades efter upproret i Anjala: den sörjande änkan lät måla alla möbler i svart.

Kuvat: 1. Salin kattokruunu on Latviasta. 2. Vaaleanpunainen salonki ja Ruotsin kuninkaat. 3. Kaakeliunit ovat 1700-luvulta. 4. Anjalan kapinas sa teloitettu Johan Henrik Hästeskon leski maalasi kaikki huonekalunsa mustiksi.

Kaivuutyöt - Grävningsarbeten
B. Ollas
puh./tel. 0400 120 181

Kaivinkoneyhtymä
Lindholm Oy
Lapinjärvi
p. 019-211 7525
www.koneyhtymalindholm.fi

Ab Patrik Engström Oy
Kallionporaukset / Kaivinkoneurakointi
Grävningsarbeten / Bergsborning
Soita ja Kysy lisää: 0400-207712

PIHAMÖKIT & VAJAT

Katso mallit + hinnat
www.matinkioski.fi

Emma 4F
Toimitus Tarkkissa
2.450,-

Kuvan malli Emma 2F/40

ELINTARVIKEKIOSKI | LIVSMEDELKIOSK
MATTI

Tarkkistentie | Tarkisvägen 113, Porvoo | Borgå
Avoinna ma-su 9-21 | (019) 666 707
www.matinkioski.fi | www.tenekaubandus.ee

Loviisan Kappelissa
menneen ajan hurmaa. Keittiö avoinna.
Kuningattarenkatu 19, Kappelin puistossa
facebook.com/LoviisanKappeli
kappeli@teehelmi.fi

Airi Kallio

Herkuttele Vaherkylässä
La 24.8. 8-18
Su 25.8. 10-18

Vitriininimme täynnä herkullisia leivonnaisia!

Noutopöydästämme
Lohikeittoa ja leipää 9,-

Huvä KONDITORIA Diplom

KONDITORIA • CAFÉ
Vaherkylä

Aleksanterinkatu 2
Loviisa • 019 531 610
ARK. 8-17 • LA 8-14
www.vaherkyla.fi

Elvyttävä ja eheyttävä ympäristö

A Labbyn kartano
Labbn kartano 49, Isnäs

B Vanha Väentupa
Labby kartano 49, Isnäs

■ Labby on yksi Pernajan vanhoista säteritiloista ja sen toiminta on perustunut keskiajalta alkaen laajoihin luonnonniittyihin, jotka leviättävät yhä tilan ympäristöllä ja joita hoidetaan laiduntamalla.

Tämän päivän Labby on nykyaikainen ja toimiva luomutila, jossa viljellään nurmikasveja ja viljaa sekä pidetään Hereford- lihakarjaa. Sen lisäksi tilan ympäristönhoitossa pyritään elvyttävien ja eheyttävien kokemusten jakamiseen.

Labbyn kartanon pääraakennus on siirretty paikalleen joskus 1860-luvun jälkeen meriteitse Suomenlinnasta Isnäsiin. Kartanossa voi ihastella monia mielenkiintoisia uuneja

1. Labbyn kartanossa on lukuisia komeita kakluuneja. 2. Vanhan väentuvan salissa on virolaistyyliset katohirret. 3. Väentuvan keittiössä istuskelisi mielellään.

Pihapiirissä on useita rakennekuksia, joita on kunnostettu pikku hiljaa samoin kuin 1800-luvun alussa perustettua **Wilhelm Thuringin** kartanopuistoa.

Viehättävä 1700-luvulla rakennettu väentupa sijaitsee kartanon vieressä, 1858 istutetun valtavan saarnen katveessa.

Mansardikattoisessa rakennekuksessa on ollut aiemmin itämerityylinen kaislakatto ja sen jykevä pitkittäiset katohirret edustavat samaa tyylisuuntaa. Taloa ovat vuosien saatossa asuneet kertanossa työskentelevä perheet. Nyt pienet asunnot on yhdistetty

tilaan aiemmin isännöineen Mauri Närin kodiksi.

Labbyn tiluksilla sijaitsee myös Edesbyn keskiaikaisen kylän museoalue.

Alueelle on rakenteilla myös Edesbyn ekologinen omakotialue, Ensimmäinen talo on jo valmis. Rossipohjaisen ja turvekattoisen talon puutavara on sahattu laudoiksi paikan päällä, kaikki materiaalit ovat hengittäviä, ilmanvaihto on painovoimainen ja lämmityksestä huolehti varaava takka leivinuunilla.

Kartanossa on luomukauppa, joka toimii myös netissä. www.labby.net

LABBY GÅRD

Labby gård 49, Isnäs
Karaktersbyggnaden på Labby gård flyttades sjövägen från Sveaborg till det redan på 1300-talet kända storgodset. Det traditionella herrgårdsdäcket är i dag ett levande jordbruk och då Juha Närä blev herre på gården omvandlades jordbruket till modern biodynamisk produktion. På gården finns en ekobutik och parken återställs till sin forna prakt. På området finns även Edesby medeltida museiområde.

GAMLA BAGARSTUGAN

Labby gård 49, Isnäs
I Labby gårdsmiljö finns flera gamla byggnader. Den gamla bagarstugan byggd redan på 1700-talet ligger i skuggan av en väldig ask som är planterad år 1858. Byggnaden har tidigare haft ett vassak av östersjötyp och dess massiva längsgående takbjälkar representerar samma stil. Huset har genom åren bebotts av familjer som arbetat på gården.

Degerby Bulevard Krogen

24-25.8

Lähiä ja Luomua,
Makeaa ja Suolaista

AVOINNA: LA 10-18 & SU 10-15

Anniskeluoikeudet!

Iitu-Torin vieressä, Skanin puutarhassa, käynti Mariankadulta. www.degerby.com

Degerby Gille Saaristolaispöytä

24.8 & 25.8

klo 11.00-17.00

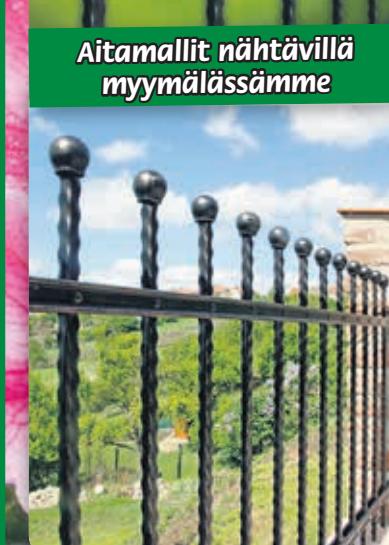
27€ / hlö

www.degerby.com
+358 (19) 505 61
Sepänkuja 4 07900 Loviisa

PIHA-CENTER

LOMAX
aidat ja portit

Aitamallit nähtävillä
myymälässämme

Benders
pihakivet ja asennukset

Pihat suunnittelusta toteutukseen
PIHA-CENTER

Raivaajantie 1, Ölstens, Porvoo, puh. (019) 549 850, 0400 455 299.

www.piha-center.fi

Ark.
13-17
la
10-14

SKOGVAKTARNS
Mörskömvägen 9, Malmgård
Operasångerskan Rita Bergman har renoverat Malmgårdens skogsvaktares hus, som byggdes i början av 1900-talet, till sitt hem. Ytorna har målats och vinylmattorna från golven har tagits bort. Vattenledningar och avlopp har installerats och ett nytt badrum har byggts.

Viihtyisä Metsänvartijantalo

C **Metsänvartijantalo**
Myrskyläntie, Malmgård

Oopperalaulaja **Rita Bergman** on kunnostanut 1900-luvun alussa rakennetun Malm-

gårdin kartanon metsänvartijoiden talon kodikseen. Pinnat on maalattu ja lattioiden vinyylimatot poistettu. Taloon on vedetty sisään vesi ja viemäri ja rakennettu uusi kylpyhuone. Aiemmin säh-

kölämmitetyn talon neljää pönttöunia ja hellaa nuohonnut nuohooja totesi, ettei ole ikinä nähnyt horneissa yhtä montaa linnunpesää.

Postineidin talossa

D **Postineidin talo**
Rumpilantie 835,
Myrskylä

Loviisan kanttori **Suvi Aalto** oli nähnyt nykyisen kotinsa mielessään jo ennen kuin edes osui paikan päälle.

Vanha porstua on purettu ja sen tilalle on noussut uusi lasikuisti, jossa on esillä kanttori-taiteilijan hienoja suurikokoisia maalauskirjasia.

Malmgårdin luomukartanon – kannattaa pistäätyä samalla ostoksilla! – mailla ollut talo oli alun perin 1700-luvulta

peräisin olevan Malmgårdin vanhan kartanon siipirakennus. Se on siirretty nykyisille sijoilleen 1885 - 1886.

Suuren keittiön mustunut katto kertoo savupirttajoista ja tapettien alta paljastuneet laudat ovat kuuluneet aikoinaan pakkauslaatikkoihin.

1. Suuri tupa on talon mielenkiintoisin huone. Sen katto on musta savupirttajoilta.

2. Tavan seinät on laudoitettu pakkauslaatikoilla, joissa näkyvät kaunokirjoitetut osoitetekstit.

POSTINEIDINTALO
Drombomsvägern 835,
Malmgård

Kantorn i Lovisa, Suvi Aalto, hade med sin själs ögon sett sitt nuvarande hem innan hon ens stött på det. Huset härstammar från 1700-talet och har ursprungligen varit en flygel till Malmgårdens gamla herrgårdsbyggnad. Byggnaden flyttades till sin nuvarande plats 1885-1886. Det svarta taket är från rökpörtstiden och på bräden under tapeterna hittades gamla texter. En ny veranda har byggts där kantor-konstnärens fina, stora konstverk ställs ut.

Riitämme/Vi tackar

FC-Loviisa | Roseborgin liiteri | Huoletta tuoreetta-hanke/
Mia Aitokari | Itä-uudenmaan kylät | Loviisan Sanomat
Östra Nyland | Airi Kallio | Mia Heijnsbroek-Wirén
Loviisan Seurakuntayhtymä | Lions Club Loviisa
Hotelli Degerby/Kari Junnila | Porvoon seudun musiikkiopisto/
Loviisa | Kruunu Apteekki | Lääkäriasema Ergo | Tarra-Tac
Eddie Bruce | Kati Rapia | Sari Varis | Lukuisat talkoolaiset

Riitos - tack!

Hyvää ruokaa & mukavaa ohjelmaa Suolatorin kupeessa!

Loviisan Wanhat Talot-viikonlopuun ohjelma:

Herkullista lähiruokaa miltä:

- Bistro Cantor – tunnelmallinen ravintola vanhassa kanttorilassa
- Olut- ja viinitupa Ölvin – intiimi ulkoterassi

La 24.8. White Party, pukeuduthan valkoiseen
Elävää musiikkia Hans Murobacka@Ratsupoliisit (Ölvin) klo 20 alkaen

Onneli ja Anneli -elokuvaa kuvattiin Loviisassa kesällä 2013.
• Ravintola Bistro Cantorin gläkerrässä näytteillä kuvia elokuvan kuvauksista sekä vaatteita ja rekvisiittaa
la ja su 24.-25.8. klo 10-17
• Elokuvan ensi-ilta on tammikuussa 2014

Tervetuloa! • Välkommen!

Ol och Vinbod
Ölvin
Olija Vinlilla

Bistro Cantor

Mariankatu 1, Loviisa
www.bistrocantor.fi
040 13 55003 • 045 7734 2060

Ihana lifestyle putiikki keskellä Loviisaa

Putiikilta löydät upean **RIVIERA MAISON** malliston, laajan valikoiman **LEXINGTON** sisustustuotteita sekä vaatteita.

Odottetut **BY PIA'S DESIGN** pellavatuotteet sekä monia muita ihanuksia on putiikki pullollaan.

Saman katon alta löydät myös **REDKEN** salonkimme.

LWT VIIKONLOPPUNA
palvelemme teitä pidennettyin aukiolo-ajoin
LA-SU klo 9.00 → niin kauan kun asiakkaita riittää.

Tervetuloa! *Living Room*
BEAUTY HOME
LWTVIIKONLOPPUNA
Löydät meidät
myös Faceboolesta!
Kuningattarenkatu 9, 07900 Loviisa, puh. (019) 533 500
ti-pe 10-17, la 10-14, muina aikoina sopimuksen mukaan

1

KIVISTÖ

Pernåvägen 202, Pernå
När Wickströms år 2010 köpte Kivistö, som byggdes i slutet av 1800-talet, satte den sin prägel på huset med sin förkärlek för 50-talet. Huset var i så gott skick, att endast 4 stockar och sovrumsgivet behövdes bytas ut. På samma gång sattes undre bottnets isolering och ventilationen i skick. Övre våningen är reserverad för barnen - tre av familjens fem barn bor ännu hemma. I bastubyggnaden har Luodon vesitehdas tillverkat limonad. Numera finns världinnans nostalgiska närbutik där.

Kivistössä rokataan ja 50-luvun hengessä**UUSI KOHDE!**

A **Kivistö**
Pernajantie 202, Pernaja

Kun **Wickströmit** hankkivat 1800-luvun loppupuolella rakennetun Kivistön 2010,

amerikkalaisen 50-luvun fanittajat tekivät talosta näköisensä. Sen sisustustyylit on näkemisen arvoinen poikkeus vanhan talon totutusta tyylistä – makuhuoneen seinät ovat Marilyn-tapettien

peittämät- ja sama koskee myös piha-alueita.

Talon kunto oli niin hyvä, että vain 4 hirttä jouduttiin vaihtamaan ja kun makuhuoneen lattia uusittiin, alapohjan villaeristys ja tuu-

letukset pantiin samalla kuntoon. Yläkerta on pyhitetty perheen lapsille.

Saunarakennuksessa on toiminut limppareita valmistanut Luodon vesitehdas. Nykyisin sieltä löytyy emän-

nän nostalginen nettipuoti <http://www.homeandgarage.fi> ja pihalla on LWT:n aikana myös Katjan kakkukahvila.

Stengård sai kaksi uutta kuitustia

B **Stengård**
Agricolantie 7, Pernaja

Vuonna 1892 rakennetussa Stengårdissa katse kiinnittyi ensimmäiseksi olohuoneen poistetun välikatton antamaan avaruuteen. Raken-

nusurakka ei ollut helppo – vasta kolmas kirvesmies suostui siihen.

Talo sai remontissa myös talvilämpimän lasikuistin ja uuden keittiön. Nyt siihen on lisätty työhuoneena toimiva toinen minilasikuisti. Rakennus

- Olohuone avautui välikatton poistolla.
- Vanha uuni sai jäädää paikoilleen,
- Välikatto jatkuu parvena muiden huoneiden päällä.

STENGÅRD
Agricolavägen 7, Pernå
Stengård är byggd 1892 mitt i kulturmiljön av Pernå kyrkoby. Då huset bytte ägare 2009, påbörjades en grundlig renovering. Värdinnan gick ner hela 18 kg under 3 månader, då hon rev gamla paneler, tapeter, plast- och korkmatrar och målade om ytorna. Huset fick två köldisolierade glasverandor och ett nytt kök. Mellan taket togs bort då man hittade en timmerman, som åtog sig jobbet.

Kuningattarenkatu 17
040-575 6747
(019) 515 930
www.loviisanlukko.fi

Ikkunaentisöintiä
PORVOON VANHA IKKUNA
p. 050-3369 302
mirka.halonen@gmail.com

www.loviisanwanhattalot.fi

Sivousliike
Riitta Puimalainen
P. 040 544 2315
Chiewitzinkatu 13 A 4
07900 LOVIISA

Vuokraus on viisautta

HYDROSCAND
NOPEA LETKUPALVELU

UUTUUS
Kramer 750
KAUHAUORMAAJA

MAANSIIRTOON JA LUMITÖIHIN

Alumiini- ja rautatelineet

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO

KAINO MATTILA OY

www.kainomattila.fi

Teollisuuskuja 3, 07900 LOVIISA
Ma-Pe 7.30–16.30 Puh&Fax 019 533 490

VALMISBETONIA JA BETONITUOTTEITA

MYLLYLÄN BETONI OY
Pukkila • ☎ (019) 685 1164 • www.mybe.fi

LOVIISA VINTAGE & RETRO
24.-25.8.2013

Lauantaina klo 9-17
Sunnuntaina klo 9-16

ROMPETORI
Engine Swap

Osoitteessa
Kuningattarenk. 14

ROSEBORG
LIITERIK
ja **FLAX**-pellavariveet

Materiaalit ja tarvikkeet perinnerakentamiseen
– myös varaosia –

LWT-päivillä olemme myös Suolatorilla.

Verkkokauppa:
www.roseborg.fi

Myymälä:
Strömforsin Ruukkialue
Ruukintie 10 G, 07970 Ruotsinpyhtää, 044-552 81 62,
vesa@roseborg.fi

Eijan torpan ruusuista romantiikkaa

G Eijan torppa
Elimäentie 74, Ahvenkoski

■ Aiemmin Mantan torppana tunnettu 1880 rakennettu pieni talo siirtyi neljä vuotta sitten televisiotakin tutun puutarha-asiantuntija **Eija Keckmannin** (ex-Klaucke) omistukseen. Kakkosasunosta kehittyi ajan mittaan

oma koti, jonka sisustus on muuttunut uuden avoliiton myötä: nyt pieniin tiloihin oli mahduttava kaksi.

Talo on toiminut aikoinaan Strömforsin ruukin työsuhdeasuntona. Vuoden 1963 remontissa sitä nostettiin hirsissä mätänemisen takia ja tuolloin siihen rakennettiin myös etihuone ja avokuisuus. Talon ympärillä sijaitsee

1. Olohuonetta hallitsee iloisena punainen pönttöuuni.
2. Yksityiskohta Eija's gardenin Salaisesta puutarhasta.
3. Tyhöhone on nyt ruusuverhojen erottama makuualkovi.

EIJAS TORP
Elimäentie 74, Ahvenkoski
Det lilla huset som byggdes 1880 och tidigare kallades Mantas torp, köptes 2005 av trädgårdsexperterna Eija Keckman (ex Klaucke) som fritidsbostad, men blev inom kort hennes hem. Huset har varit tjänstebostad för Strömfors bruk. År 1963 byttes de ruttna stockarna ut, ett vindfäng och en öppen veranda byggdes. Intill huset ligger den unika upplevelseträdgården Eijas garden. Inträdes avgift.

Rautaparta on Ruukin sepän koti

H Rautaparta
Myllärintie 3, Ruukki

■ Joroisista 2005 löytyneet mahtava hirsitalo on rakennettu 1800-luvun alussa ja se alkoi nousta hivenen lyhennettynä Kymijoen rannalle 2007. Isäntä, Ruukin

seppä Kaleva Tikkamäki on pystyttänyt talonsa aika pitkälle oman voimin. Leveät punertavat kelolankut ovat Vienan Karjalasta, komea leivinuunitakka on pohjalaista mallia. Asuinkerroksessa on 260 neliötiä ja talo lämpenee Kymijoen pohjan maalämöllä ja uuneilla.

1.-2. Pohjalaismallinen iso takka ja leivinuuni hallitsevat olohuonetta.

RAUTAPARTA
Mjölnarvägen 3,
Strömfors bruk

Det mäktiga stockhuset som hittades i Jorois 2005 är byggt i början av 1800-talet. Huset flyttades till Lovisa och återuppfördes till Kymmenes älv i ett litet mindre format påbörjades 2007. Bruks smed Kaleva Tikkamäki har till största delen rest huset på egenhand. De breda rödaktiga furuplankorna är från Norra Karelen, den ståtliga bakugnen är från Österbottnisk modell. Husets bostadsyta är 260 kvadratmeter och värms upp med jordvärme från Kymmenes älvs botten samt vedugnar.

Rönnäsin tunnelmalliset lomamökkit ja kokoushuvit tarjoavat loistavat puitteet illanviettoille, palavereille sekä perhelomailuun

Rönnäsin mökit & kokoustilat

www.ronnas.fi
info@ronnas.fi
puh: +358 400 714673

SAVORAK-laiturit
Syyskuun aikana tehdyt tilaukset RAHTIVAPAASI!

savorak.fi
Jälleenmyynti: Pekabe Oy, Loviisa.
P. 041 548 7090, pekabe@sulo.fi

M. PETAS
Rakennus & Muuraus

Rakennamme perustuksista piippuun

P. 0400 852 838

Eija's garden
Elämäspuutarha

Eijan torppa
LWT-etäkohde

- Puutarhasuunnittelua Tilaa kevään 2014 puutarhasuunnitelma nyt! Perennat, köynnökset, puut ja pensaat -20%

LWT-tapahtuman ajan 24.-25.8. sis.pääsy puutarhaan 7 e, alle 12-v. maksutta. Ryhmätiedustelut Eija Keckman © 040 505 0824

Lämpimästi tervetuloa!

Elimäentie 74, Ahvenkoski, Loviisa
Av. ti-pe 10-18, la-su 10-16, ma sulj. • www.eijasgarden.fi

www.karamaloo.fi
Karamaloo

AFRIKKALAISTA KÄSITYÖTÄ
Loviisan Laivasillan suola-aitassa.
Vaatteita, koruja, koreja, veistoksia ja paljon muuta kaunista.

TERVETULOA!

TERVETULOA ASIOIMAANI! VASTUULLISEN AVUN SAAT APTEEKISTÄ!

VÄLKOMMEN PÅ BESÖK! DU FÄR KUNNIG HJÄLP PÅ APOTEKET!

PALVELEMME: VI BETJÄNAR:

■ Maanantai-perjantai	9-19
måndag-fredag	
■ Lauantai	9-14
Lördag	
■ Sunnuntai ja pyhäp.	12-14
Söndag och helgd.	(päivystys/dejour)

Loviisan Kruunu Apteekki
Kuningattarenkatu 15,
07900 Loviisa
Puh. 019-531275, fax 019-531831

Apoteket Kronan, Lovisa
Drottninggatan 15,
07900 Loviisa
Tel. 019-531275, fax 019-531831

Liljendalin palvelupiste palvelee ma-pe 9-16
Kartanontie 14 A 1, Liljendal P. 040 754 3171

MERTA RAKASTAVILLE

Aleksanterinpihan taidevintillä löytyy Erik Uddströmin valokuva-näyttely Oodi merelle, joka ei jätä ainuttakaan merelle sydämensä menettänyttä kylmäksi. Pihapiirissä on myös rakastetun kuvittaja Inge Löökin työhuone, jossa voi ihailla taiteilijaa työssään.

Kuva: Afroditen aallot/Erik Uddström

RUUSUJA SEINILLE

Kuhlefeltin talon jykevillä hirsiseinillä voi ihailla Laura Ashleyn romanttista tapettinäyttelyä. Laura Ashley -liike on avattu myös Porvoossa. Tapettien infopiste Suolatorilla. Kuhlefeltinkatu 8

Pasquale Mazzullo

TAIDETTA MONACOSTA

Gamla Apotekshusetin pihalla on kansainvälinen taide-myynäyttely, joka siirtyy sateen sattuessa sisätiloihin. Mukana ovat Monacon taidenäyttelyssä 2013 erikoismaininnan

saaneet ja kohua herättäneet Mate Orr & Konrad Attila sekä italialainen Pasquale Mazzullo, joka piti yksityisnäyttelynä Helsingissä 2012. Lisäksi monien modernien ja vanhojen kansainvälisten mestarien töitä.

RANSKAN HELMIÄ

Pernajan keskiaikaisessa Pyhän Mikaelin kivikirkossa kuullaan la klo 18 Debussy ja Faure'n sävellyksiä Loviisan 20. Sibeliuspäivien kunniaksi. Muusikkoina Jan Erik Gustafsson sello, Anna-Liisa Bezrodny viulu ja Lili-Marlene Puusepp, harppu ja Valerian Resjan, piano. Pernajan kirkko, Pernantie 330.

LUOMUA DEGERBY GILLESSÄ

Degerby Gille, entinen rustholli, kuuluu Suomen vanhimpiin hirsirakennuksiin: sen vanhin osa on 1600-luvulta. Gillen saaristolaispöytä on kuuluisa ja sen keittiön mestarit ovat kehittäneet yhdessä Tuorettä Huoletta Lähiruoka-hankkeen asiantuntijan kanssa ainutlaatuisia herkuttelunautintoja maakunnan puhtaista raaka-aineista – lähiruuan raaka-aineista 90% on sertifioitu luomuotteita. Suosittelaan ennakkovaraauksia. Sepänkuja 4. www.degerby.com

Bulevard Krogen pop uppaa jälleen Mariankadulle vanhan Skandinavia-hotellin omenapuutarhaan. Omenoiden lisäksi tarjolla on lähiruokaa, Loviisan omia kahvia ja Malmgårdin luomupanimon tuotteita hanassa.

ONNELI JA ANNELI

Saara Cantellin ohjaama Onneli ja Anneli -elokuva kuvattiin Loviisassa kesällä 2013. Ravintola Bistro Cantorin yläkerrassa on näytteillä kuvia elokuvan kuvauskirjasta sekä vaatteita ja rekvisiittaa la-su 10-17. Onneli ja Anneli -elokuvan tuotantoyhtiö on Zodiak Finland Oy, ja Loviisan kaupunki on yksi elokuvan pääteystöympäristöistä. Koko perheen elokuva pohjautuu kirjailija Marjatta Kureniemisen suosittuihin Onneli ja Anneli -kirjoihin. Elokuvan ensi-ilta on tammikuussa 2014.

OMALOVIISA

Forumin myyntipöydät notkuvat loviisalaistaitajien keramiikkaa, sisustustekstilejä, asusteita, puisia kodineineitä, herkkuja sekä paljon muuta. Kahvion erikoisuutena on reilu valikoima glutteenittomia ja laktosittomia leivonnaisia.os. La-su 10-17.

LWT-LIPUNMYYNTI

**LWT-rannekkeet 15 euroa,
voimassa la ja su.**

Rannekkeita myydään useassa paikassa:
Loviisan tori

Ulrikakoti, Kuhlefeltinkatu 35
Kuhlefeltin talo, Kuhlefeltinkatu 9

Suolatorin ja Laivasillan kulma

Mariankadun ja Pitkäkujan risteys

Pitkäkujan ja Rantatiel kulma

Puutarhakadun ja Pursimiehenkulma

Kristiina Elo

LAIVASILLAN GALLERIAT

Laivasillan vanhoissa Suola-aitoissa voi ihailla jo perinteeksi muutunutta Repin-instituutin oppilaiden taidenäyttelyä. Toisessa aitassa tötään esittelevät Kaija Asikainen, Kristina Elo ja Katarina Ögård.

VANHOJA VAINUJA RAVIRADALLA

Totahallissa on esillä Lurensin vaunumuseon vaunuja. Alue tarjoaa lisäksi noin 300 pysäköintipaikkaa ja

Arne Kyrolainen

TAIDEARPAJAISET JA TAIDEKIRPPIS

Tutustu paikallisten taiteilijoiden töihin Loviisan seudun taide-yhdistyksen vuosinäyttelyssä Galleria Theodorissa. Taide-arpajaisissa on yhdeksän eri taiteilijan työtä, gallerian edessä taidekirppis. Mariankatu 21, la-su 11-16.

RETROA JA VINTAGEA

Eriaisesta vanhasta tavaraasta kiinnostuneilla on mahdollisuus tehdä uskomattomia löytöjä nyt toista kertaa järjestävässä kaksipäiväisessä Vintage & Retro -myyntitapahtumassa.

Mukana on kymmenkunta alan myyjää mm. Vintage Point, Väkärä, Outi Kultanen, Vintage Hertta, Nordstrom Stigu. Tarjolla on erilaista vanhaa, ihanaa ja nyt niin muodikasta tavaraa: vaatteita, kenkiä, huonekaluja, sisustus- ja keräilyesineitä, laukkuja, koruja ja äänilevyjä. Myyntitapahtuma järjestetään tällä kertaa Rompetori Engine Swapin naapurissa, osoitteessa Kuningattarenkatu 14. La 24.8. klo 9-17, su klo 9-16.

KOKO KAUPUNGIN KIRPPISKARTTA

Loviisassa on monia kirppisliikkeitä ja LWT-päivien aikana myös runsaasti yksityisiä piha- ja katukirppiksiä. Viime hetkeen asti päävytyvän kirppiskarttan löydät osoitteesta <http://www.kolumbus.fi/lovthk/Collectors.htm>

AGRICOLAN TYTTÄRET

Antinkylän kartanoa tunnustava oopperalaulaja Rita Bergman ja Denise Lindh eli Agricolan tyttäret viisulevat Robi de Godzinsky kera Antinkylän kartanossa la klo 15. Lippu ja CD 15 euroa.

Lasse Hirven trio jazzaa samassa paikassa Moods at the Sea – malliin klo 18. Liput 10 e. Eteläinen Rauhalantie 2.

LWT-OHJELMA
& KARTTA 2013

Aleksanterinpihan antiikkimarkkinat. Aleksanterinpihalla. Aleksanterinkatu 8. Taidevierttilä Erik Uddströmin merivalokuvia, taideteijoita työhuoneissaan, runsaasti nähtävää, koettavaa ja maistettavaa. Pihalla antiikkimarkkinat. La-su 10-17.

Almintalo. Brandensteininkatu 3. Myyntinäytely Kalpourkan-iranilaiset keraamikkonaiset tuhatvuotisen perinteiden jatkajina. Ragnwei Axelsson maalausistaan su klo 15. La-su 10-17.

Antinkylän kartano. Eteläinen Rauhalantie 2. Agricolan tyttären viisukonsertti la klo 15, liput + cd 15 e. La klo 18 Lasse Hirven trion jazzkonsertti, liput 10e.

Bistro Cantor. Mariankatu 1. Yläkerrassa näyttely Lovisa elokuva- ja markkinapuhelimina; kuvia, vaatteita ja rekvisejitä Saara Cantellin ohjaamasta Onneli ja Anneli-elokuvasta la-su 10-17.

Bongan Linna. Linnankuja. Riutta Nelimarkan museo ja galleria. Paljon uusia töitä. La-su 11-16. Museo maksullinen, privaattipuolelle rannekkeella.

Club Alexia. Aleksanterinkatu 3. Sibellusviikon päätöskonserttina Fork Club Alexia, 21, liput 25.

Degerby Gille. Sepänkuja 4. Vanha rusthollirkartano. Paikallisten kalastajien kalasaaliista koottu saaristolaispöytä. La-su 11-17. Pöytävarausta suositellaan.

Forum. Brandensteininkatu 13. Oma Lovisa-myyjästapahtuma. La-su 10-17.

Galleria Theodor. Mariankatu 21. Lovisan seudun taideyhdistyksen näyttely ja taidekirppis la-su 10-17.

Gamla apotekhuset, Aleksanterinkatu 6. Taidemyyntinäytely, antiikkia ja itämaisia mattoja, eri terapiamuotojen esittelyä. Pihakahvila la-su 10-18.

Harmakallio. Uuden Harmakkallion asuinalueen esittely la-su 13-14.30 Solvikintie 6.

ITU-tori. Karlskronabulevardi. Itä-Uudenmaan kylät ry tarjoaa loistavan valikoiman paikallista osaamista eri muodoissa: luomua, lähirookaa, käsityöläistuotteita. La-su 10-17.

Kappeli. Kappelinpuisto. La klo 14-15.30 .LWT-seminaari, klo 15.30. Panu Kailan korjausklinikka. Su klo 14-16 Helena Petäistö kertoo teestä ja Rivieran huviloiden tarinoista. Kappelituotteita, laatuetteja ja herkkuja. La 10-17 ja su klo 11-16.

Kaupungin kiertorajelut. Tietoja toteista, asumisesta ja Loviisasta. Lähdiöt la ja su Aleksanterinkadun T-pysäältä klo 11 ja 14 ja klo 11.05/14.05 Laivasillalta. Kesto n 1 h. Ilmainen.

Keräilymessut. Lovisa Gymnasium. Brandensteininkatu 27. Lovisanseudun keräiliöt: antiikkia, keräilykohteita, postikortteja ym. Eddie Brucen kirjan "Kaupankäynti entisaikojen Loviassa"-kirjan julkistamistilaisuus. Kahvila ym. Ilmainen. La-su klo 10-17.

Kruunu-Apteekki. Kuningattarenkatu 15, perustettu 1754, entisessä kauppiaspalatsissa. La 9-14 ja su 12-14.

Kuhlefeltin talo. Kuhlefeltinkatu 9. Laura Ashleyn tapettiinäytely la-su klo 10-17.

Laivasilta. Laivasillan markkinat la-su. Ravintoloita, taidenäytelyitä, Svartholman laivaliikenne.

Lapsiparkki. Laivasilta, la-su klo 10-17.

Loviisa-info. Lovisan kaupungin infotelta Suolatorilla la-su 10-17. Kysy asumisesta, harrastuksista ja kaupungin palveluista.

Loviisan kirkko. Erittäin Wanhoja Varsia kansanmusiikkisoittimien säestyskellä jumalanpalveluksen yhteydessä su klo 10.

- 1 Ulrikahovi Kuhlefeltinkatu 35
- 2 Kuhlefeltin talo Kuhlefeltinkatu 9
- 3 Kuninkaalaampi Kuhlefeltinkatu 8
- 4 Vanha Viinatorni Karttuuhuoneentie 2
- 5 Wanha kauppa Itäinen tullikatu 20
- 6 Lovisan ortodoksinen kirkko Itäinen tullikatu 17
- 7 Komendantintalo Puistokatu 2
- 8 Kappeli Kappelinpuisto
- 9 Villa Degerby Degerbykatu 6
- 10 Pilasterit Sepänkuja 8
- 11 Malmka Gården Sepänkuja 10
- 12 Helgas 1 Sibeliuksenkatu 6
- 13 Helgas 1 Sibeliuksenkatu 6
- 14 Almintalo Brandensteininkatu 3
- 15 Bonga Linnankuja
- 16 Gamla apotekhuset Aleksanterinkatu 6
- 17 Villa Hanna Itäinen Harjutie 14
- 18 Villa Aaltonen Pitkäkuja 12
- 19 Smirnoffin talo Kuningattarenkatu 6
- 20 Liisantalo Mariankatu 2 C
- 21 Auringon puolella Mariankatu 2 B
- 22 Pitkänpöydäntalo Mariankatu 7
- 23 Puutarhakatu 36 Puutarhakatu 36 A
- 24 Vackerbacka Puutarhakatu 34
- 25 Ajurintalo Puutarhakatu 32
- 26 Villa Mattsson Puutarhakatu 33
- 27 Ringsröms gård Puutarhakatu 31
- 28 Kyran Puutarhakatu 26
- 29 Villa Lilla Gula Puutarhakatu 20
- 30 Villa Jose Puutarhakatu 21
- 31 Merimiehen mökki Puutarhakatu 13
- 32 Villa Lindholm Eteläharju 3A
- 33 Villa Ekholm Ympyrätie 8
- 34 Villa Helmi (Schildtin talo) Seppäläntie 3
- 35 Casa BenItalia Haravankyläntie 9
- 36 Antinkylän kartano Eteläinen Rauhalantie 2
- 37 Smeds hemman Fantsnäsintie 95, Valko

Loviisan tori. La 7-17 ja su 10-17. LWT-lipunmyytipiste la-su 9.30-17.

Komendantintalo. Lovisan kauungin museo. Puistokatu 2. Huutu ja morsiuskruunu - Häärpukuja 1840-luvulta tähän päivään saakka sekä Carl Johan Pihlmanin ja Carl Edvard Pihlmanin Tjästerbyn kartanon omistajille tekemää huonekaluja. La ja su 10-17, vapaa pääsy.

Loviisan Merenkulkumuseo, Laivasilta. La 10-17.30, su 11-16. Sisäänpääsymaksu.

Mariankadun puistikko. Näytteileasettaja ja katukeittiötä la-su 10-17.

Matkailutoimisto/Turistbyrå, Krogen, lähirookaa Skansin puutarhassa, Mariankatu 8. La 10-18 ja su 10-15.

kesäinfo, Ruukintie 11 A, puh. 0440 555 366. La-su klo 11-17.

Perinne – ja korjausrakentamisen asiantuntijaseminari. Kappeli. La klo 14 alkaen.

Perinne- ja korjausrakentamisen klinikka. Kappeli. "Talotohtori" Panu Kaila vastaa yleisön kysymyksiin la noin klo 15.30 eteenpäin.

Pernajan Pyhän Mikaelin kirkko. Pernajantie 330. Sibeliuspäivien konsertti Ranskan helmiä la klo 18.

Pilasterit. Sepänkuja 8. Osin jo 1700-luvulla rakennettu kiinteistöön kaunis pihipiiri on avoinna yleisölle.

POP UP- ravintola Bulevard Kroger, lähirookaa Skansin puutarhassa, Mariankatu 8. La 10-18 ja su 10-15.

Pyhän Jumalansynttäjä kazanilaisen ikonin ortodoksinen matkakirkko. Itäinen Tullikatu 17. La-su 12-16.

Ravirata/Loviisan ravit. Totohallissa Lurenin Vaunumuseon hevosajopelejä. Ravintolassa keittolounas la-su 11-15. Paikoitus 300 autolle.

Sibeliustalo. Sibeliuksen nuoruuden kesäkoti, nykyisin Muusikkopisto, Sibeliuksenkatu 10.

Suolatori. Näytteileasettaja, työnäytöksiä sekä katukeittiötä. La-su klo 10-17.

Svartholman merilinnoitus. Vesibussi Laivasillalta la-su klo

11.13.15. Paluu Svarholmasta klo 12.15, 14.15, 17.15. Opastetut kävelykierrokset la-su klo 14 suomeksi, klo 16 ruotsiksi. Lastenseikkailu "Svarholman kadonneet kansiot" la-su klo 12. Maksullinen. Näytely "Sotilaiden, vankien ja matkailijoiden saari" avoinna klo 11-17, ilmainen.

Tamminiemi. Lomakeskus Tamminiemi, Kapteenintie 1. Vanhoja huviloita ja englantilaistyylinen kartanopuisto meren rannalla.

Tuhaman tuskan kahvila. Poikikukka. Taisto Huttusen taidetta.

Suolatori. Näytteileasettaja, työnäytöksiä sekä katukeittiötä. La-su klo 10-17.

SAMANA VIIKONLOPPUNA LOVIISASSA: Wanhan ajan päivät Jokelan kotiseutumuseossa la ja su. Turkkilantie 39, Ruotsinkylä. Lovisan museot ja muut nähtävydet, katso www.loviisa.fi

avoinna la-su klo 10-17. LWT-lipunmyytipiste.

Vintage&retro. Kuningattarenkatu 14. Vanhaa, mutta ihanaa tavaraa. La-su 10-17.

Österstjernan. 1800-luvun paketti-replika, Laivasilta.

Österstjernan-halli. Österstjernan ry:n käsityömarkkinat. Kahvio. La 10-18, su 10-17.

Ulrikahovi/Ulrikakoti. Kuhlefeltinkatu 35. Isoäidin runsas noutopöytä 15e (lapsi 1e/ikävuosi) la klo 12-17, su klo 12-15. Käsityöliike Ukkola ja pihakirppis

Loviisa • Pieni kaupunki, suuria elämyksiä Lovisa • Liten stad, stora upplevelser

Kysy Loviisasta!

Loviisa-INFO Suolatorilla
la-su 24.–25.8. klo 10–17.
Katso infoteltan sijainti
tapahtumakartasta.

Fråga om Lovisa!

Lovisa-INFO på Saltbodtorget
lör.–sön. 24–25.8 kl. 10–17.
Se på evenemangskartan
var infotältet finns.

LOVIISAN KAUPUNGIN TONTIT
esittelyssä Lovisa-INFOssa Suolatorilla

LOVISA STADS TOMTER
presenteras i infotältet Lovisa-INFO på Saltbodtorget

HAE ESITE
HÄMTA BROSHYREN

**Uuden Harmaakallion
asuinalueen esittely**
24.–25.8. klo 13–14.30
(Solvikintie 6, Lovisa)

**Visning av det nya
bostadsområdet
Gråberg**
24–25.8 kl. 13–14.30
(Solvikvägen 6, Lovisa)
www.loviisa.fi/harmaakallio
www.loviisa.fi/graberg

Loviisa-INFOsta ja talokohteista
saat **ILMAISEKSI** Pikkukaupunki-
lehden kesänumerona 2013.

I infotältet Lovisa-INFO och i de
hus som är med i evenemanget
får du **GRATIS** sommarupplagan
2013 av tidningen Småstadsliv.

Tutustu Loviisaan kiertoajelulla

Tietoa tonteista, asumisesta ja Loviisasta. Lähdot la 24.8.
ja su 25.8. klo 11 ja 14 Aleksanterinkadun turistipysäältä
ja klo 11.05/14.05 Laivasillalta.

Ilmainen kiertoajelu kestää runsaan tunnin.

LA klo 11 Loviisan keskusta–Valko–Tesjoki
LA klo 14 Liljendal (Heikantbacken)

SU klo 11 Loviisan keskusta–Valko–Tesjoki
SU klo 14 Koskenkylä (Israelinmetsä)

Bekanta dig med Lovisa under en rundtur

Du får uppgifter om tomter, boende och Lovisa.
Bussen startar lör. 24.8 och sön. 25.8 kl. 11 och 14
från turisthållplatsen på Alexandersgatan
och kl. 11.05/14.05 från Skeppsbron.

Den avgiftsfria undturen tar drygt en timme.

LÖR. kl. 11 Lovisa centrum–Valkom–Tessjö
LÖR. kl. 14 Liljendal (Heikantbacken)

SÖN. kl. 11 Lovisa centrum–Valkom–Tessjö
SÖN. kl. 14 Forsby (Israelsskogen)

**Loviisan matkailutoimisto
Lovisa turistbyrå**

Karlskronabulevardi 8, Karlskronabulevarden 8
019 555 234 info@loviisa.fi
www.visitloviisa.fi, www.visitlovisa.fi

Matkailutoimisto on avoinna la ja su 24.–25.8. klo 9–17.
Turistbyrån är öppen lör. och sön. 24–25.8 kl. 9–17.

Kesäinfo avoinna Strömforsin ruukissa klo 11–17.
Sommarinfo öppet kl. 11–17 i Strömfors bruk.

Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Mannerheiminkatu 4 – Mannerheimgatan 4
019 5551 kaupunki@loviisa.fi

www.loviisa.fi • www.lovisa.fi